

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

PENKTADIENIS – FRIDAY, BALANDIS – APRIL 28, 1989

Nr. 83

LKB Kronika, Nr. 79

*Eina nuo 1972 metų,
Perskaites duok kitam!
Jei gali, padaugink!*

(Tęsinys)

Mūsų kaliniai

Kai metų metais aplink save matai svetimus, tavo likimui abejingus, o dažnai ir priešiškus veidus, tampa dvasiniai alkanas. Mūsų, tikinčiųjų, laimė, jei išmokė dvasiniai bendrauti su nematomu pasauliu, ir laimė, jei žinome, kad už mus meldžias ir mus moraliai palaiko. Aš šitai žinojau ir tada, kai krūvomis konfiskuodavo laiškus, ir tada, kai jie dingdavo be pėdsako.

Būdavo taip: ateina lagerio cenzorius ir pradeda skaityti pavardes asmenų, kurie tau parašė (pasveikino, palinkėjo, pastiprino), bet tų laišku tu niekada nematysi ir neskaitysi. Skaito pavardes vieną po kitos... dešimt, penkiolika, dvidešimt... ir žūri, kaip tu reaguosi. Pasakydavau ačiū ir išeidavau. O kiek buvo laišku, apie kuriuos net nebuvo užsiminta, tarsi nebuvo rašyta? Tai kalinio

dalia. Tada matyt norėjo įtikinti, kad esu niekam nereikalingas, tačiau ne pagunda nekildavo taip galvoti nes Dievo tauta meldėsi. Dabar daug kas rašo. Visiems ačiū. Gaunu laišku iš Vokietijos, Anglijos. Norisi visiems nors vieną kitą žodį parašyti.

Jėzus Kristus gundymo metu pasakė labai reikšmingą mintį: kad žmogus galėtų gyventi, jam reikia duonos ir Dievo žodžio. Jei šių dalykų truks, žmogus negyvens vegetuos. Dievo žodis mane neretai pasiekia per žmones, kai už mane meldžias, kad išstotčiau, kai parašo, kai bent širdyje palinki sėkmės. Už tai aš laimingas ir visiems visiems dėkoju už maldas ir laišku paramą. Tiesa, daugelis jų, būnant lageryje, pakliuvo į cenzorių šiukšlų dėžę. Už juos ypatingas ačiū!

1988 m. liepa-rugpjūtis.

Vakarų Vokietijos ministrai – Gynybės Gerhard Stoltenberg, kairėje, ir Užsienio Hans-Dietrich Genscher, dešinėje, po pasitarimų Valstybės departamente su sek. James Baker III. Valstybės departamentas praneša, kad šiuo metu pradėti derybos su Sovietų Sąjunga trumpųjų nuotolių raketų klausimu, būtų didelė klaida.

Ar Sovietai suskaldys NATO?

Bona. – Vakarų Vokietijos Gynybės ministras Gerhard Stoltenberg ir Užsienio reikalų ministras Hans-Dietrich Genscher pirmadienio rytą atvyko į Washingtoną ir vakare vėl išskrido atgal į Boną.

Šie vyriausieji Vokietijos vyriausybės nariai čia turėjo pasitarimus labai opiais NATO klausimais, kuriuos diplomatai laiko labai svarbiais ateities užsienio politikoje. Manoma, kad kancleris juos atsiuntė, norėdamas sustiprinti savo poziciją, kadangi jo partija pradėjo pralaimėti vietiniam rinkimams Vokietijoje. Daugelis mano, kad kancleris Helmut Kohl neišsilaikys savo pozicijoje, kai birželio 18 d. įvyks rinkimai, kadangi Krikščionių Demokratų partijos nariai pralaimi rinkimus provincijose.

Nakties posėdis

NATO kraštai jau kurį laiką pastebėjo kanclerio „balandį“ paskutiniu metu nusistatymą kariniuose reikaluose. Europoje kyla susirūpinimas, bet kartu ir pritarimas šiai politikai. Šią ministerių kelionę pats kancleris suorganizavo, telefonu pasikalbėjęs su prez. Bushu. Bonoje po to įvyko visą naktį trukęs vyriausybės su koalicionių grupių vadais pasita-

Naujasis Chicago miesto meras Richard M. Daley kalbasi su žurnalistais baigęs savo pirmąjį darbo dieną City Hall įstaigoje.

Pabaltijo Liaudies frontų asamblėja

Vilnius. – (LIC) Gegužės 13-14 d. Talline įvyks Estijos, Latvijos liaudies frontų ir Lietuvos Sąjūdžio tarybų asamblėja.

Nors asamblėjos programa dar nėra detalizuota, bet jau yra pranešimai. Pagrindinis bus kauniečio Kazimiero Uokos pranešimas apie politinius-visuomeninius judėjimus Tarybų Sąjungoje. Lietuvos ekonomistai padarys pranešimą apie ekonominį savarankiškumą, kuris bus kaip priedas prie estų ekonomistų paruošto ekonominių programų vystymo projekto. Visų trijų respublikų istorikai ir teisininkai apžvelgs Molotovo-Ribbentropo paktą.

Pasak Sąjūdžio seimo tarybos nario Alvydo Medalinsko pranešimo, pagrindinis šios asamblėjos tikslas yra paruošti bendrą Pabaltijo judėjimų programą prieš įvyksiantį tautiniais klausimais plenumą. Anot Medalinsko, „norime pasisakyti kaip mes įsivaizduojame savo padėtį Tarybų Sąjungoje. Dabar, kai tiesiai ir aiškiai yra kalbama apie okupaciją ir

okupuotą padėtį, norime iškelti kokie tokiu požiūriu bus tolesni mūsų santykiai su Maskva ir Tarybų Sąjunga. Taip pat bus stengiamasi išryškinti Pabaltijo situaciją, t.y. įrodyti, kad Pabaltijis turi ypatingą statusą Tarybų Sąjungoje. Bus paliesti ir kiti politiniai, ekonominiai ir kultūriniai Pabaltijo klausimai, santykis su šėivija, bendras Pabaltijo kultūros ir ekonomikos integravimas į Europos ir pasaulio kultūrą ir ekonomiką, ir pan.“

Medalinskas sako, kad į asamblėją yra kviečiami svečiai iš kitur, įskaitant ir iš užsienio.

Illinois ir Rusija

Maskva. – Prieš dvi savaites Illinois gubernatorius James Thompson suruošė vaizės Rusijos respublikos ministrui, nes buvo pasirašytas susitarimas tarp Illinois valstijos ir Rusijos respublikos bendradarbiauti prekybos ir kultūrinė ryšių srityje. Tai padaryta „sisteriskumo pagrindu“. Rusija yra didžiausia Sovietų Sąjungos respublika. Tuo būdu Illinois ir Rusija tapo oficialiai suporuota Maskvoje. Pirmąją prekybos fazę vykdys Abbot Laboratorijos iš šiaurinės Chicago. Ypač pradžioje bus kreipiamas dėmesys į sveikatos reikalams reikalingus įrengimus. Maskvoje atidaroma Illinois įstaiga, kurioje pradžioje dirbs du žmonės.

– Paryžiuje dešiniojo sparno Tautinė partija sekmdienį pralaimėjo vietinių savivaldybių rinkimus maždaug 50%. Alzase, netoli Vokietijos sienos, prancūzų žaliųjų partija padidino savo rinkimų rezultatus 7%.

– Maskvoje „Izvestia“ laikraštis praneša, jog Sovietų vyriausybės išleido naujas taisykles, kurios draudžia pranešti detales apie įvykstančias branduolinių jėginių nelaimes, kaip kad buvo Černobilyje ir kitur.

Bus pripažinti Molotovo-Ribbentropo protokolai

Istorikų pasitarimai Taline ir Maskvoje

Vilnius. – Pavergtosios Lietuvos komunistų spaudoje – „Komjaunimo Tiesoje“ ir partijos organe „Tiesoje“ balandžio 21 d. laidose rašoma apie slaptuosius Molotovo-Ribbentropo protokolus. Tai esanti naujiena, kurios laukė visa Lietuva. Tai naujiena ir visiems laisvojo pasaulio lietuviams.

Protokolų egzistavimu niekas neabejoja. Dar vis tyliama Maskvoje, nors po truputį jau prasitaria apie tuos protokolus. Oficialiai dar nepatvirtinta jų buvimas. Daugiau neigiama, negu teigiama.

Istorikų pasitarimas

Taline 1989 m. vasario 23-24 dienomis įvyko Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Maskvos istorikų institutų atstovų pasitarimas. Lietuvos istorijos instituto atstovai Gediminas Rudis ir Alfonsas Eidintas, latviams ir estams tyliant, didelei Maskvos istorikų grupei išdėstė savo pažiūras. Remiantis Lietuvoje esančia medžiaga, buvo pasakyta, jog slaptieji protokolai tikrai buvo ir jie lėmė Pabaltijo

vaslybių įjungimą į Sovietų Sąjungą. Gediminas Rudis nenuginčijamais faktais irodė, kad buvo įteiktas TSRS ultimatumas Lietuvai 1940 m. birželio 14 d.

Po turiningų diskusijų institutų delegacijos pasirašė kreipimąsi Sovietų vyriausybei leisti naudotis visais archyviniais dokumentais ir TSRS užsienio reikalų ministerijos dokumentų saugykloomis. Lėdai pralaužti. Maskvos istorikų grupė jau ir anksčiau neabejojo Stalino-Hitlerio sandėrio faktu. Lietuvos Komunistų Centro komiteto prašymu, Lietuvos istorikai paruošė savo nuomonę ir konstatavo, kad slaptieji protokolai prieš TSRS – Vokietijos sutarčių nulėmė 1940 metų įvykių raidą ir esmė Lietuvoje.

Lietuvos istorikai Maskvoje

Prieš kelias dienas į Maskvą išvyko Lietuvos istorikų delegacija: partijos Istorijos instituto direktorė V. Kašauskienė, Lietuvos Mokslų akademijos Istorijos instituto direktoriaus pavaduotojas A. Eidintas ir moksliniai bendradarbiai C. Bauža ir V. Žalys. Balandžio 17 d. ši delegacija, globojama Sigito Renčio, išstudijavo būsimą dokumento projekto tekstą.

Po ilgos tarptautinės 1938-1940 m. padėties analizės, Sovietų situacijos, hitlerinės Vokietijos politikos Pabaltijo atžvilgiu išdėstymo, teigiama, jog prieš 1939 m. rugpjūčio 23 d. nepuolimo sutarties buvo pridėtas slaptas papildomas protokolas, kuriuo Sovietai ir Vokietija pasidalino įtakos sferomis Lenkijoje ir Pabaltijo šalyse. „Komjaunimo tiesa“ toliau rašo: „I TSRS įtakos sferą pateko Suomija, Estija, Latvija bei rytinės Lenkijos valstybės teritorijos. Lietuva tada pateko į Vokietijos įtakos sferą. Yra!!! Tiesa, čia pat pabrėžta, jog slaptųjų protokolų originalai ir Maskvoje nerasti, bet pažymima, jog visa tolesnė įvykių raida ir diplomatinis susirašėjimas liudija, jog tokie susitarimai buvo!“

Pripažįstamas po Lenkijos sutriuškimo 1939 m. rugsėjo 28 d. sutarties slaptasis protokolas sienų ir draugiškumo klausimu, kuriuo „Lietuva jau vietoje lenkiškų Liublino ir Varšuvos vadųjų dalies žemių buvo perduota TSRS įtakos sferai“. Tame dokumento projekte nepamėta, kad Lietuvos pietvakarių sritis tada liko Vokietijai, tik vėliau pagal 1941 m. sausio 10 d. susitarimą už 7.5 mil. dol. TSRS tą sritį nusipirko. Lietuvos delegacija tai pažymėjo padarydama prierasą. Atvirai mėnesį bus ji vėl pasiūst du astronautai.

– **Aukščiausias Teismas** pravedė vienos valandos argumentų išklusymą už ir prieš abortų darymą.

– Čilės prezidentas Augusto Pinochet paprašė pasitraukti visus 15 kabinetų ministrus, kad galėtų pertvarkyti iš naujo visas ministerijas. Prezidentas nepadė nesutarė su Vidaus reikalų min. Carlos Caceres dėl demokratinių reformų būdo. Čilėje yra priimta, jei vienas kabineto narys pasitraukia, tai pasitraukia ir visas kabinetas.

nepuolimo sutartys tarp TSRS ir Pabaltijo valstybių tada buvo pasirašytos Stalinui darant didelį spaudimą.

„Tačiau faktas lieka faktu – slaptieji TSRS-hitlerinės Vokietijos protokolai bus pripažinti ir nedviprasmiškai įvertinti! Tai bus pirmasis oficialus Maskvos pareiškimas šiuo klausimu. Mums atsivers visai naujos galimybės studijuoti ir nagrinėti šį ypač skaudų Lietuvos Respublikos likimo klausimą 1939-1940 m.“, rašo „Komjaunimo tiesoje“ docentas Alfonsas Eidintas, kuris dalyvavo minėtame pasitarime Maskvoje.

Pripažino Stalino diktatą

Panašiai „Tiesoje“ rašo ir Vanda Kašauskienė, istorikė, taip pat kartu buvusi tame studijiniame pasitarime. „Mes pirmieji iš Pabaltijo istorikų susipažinome su maskviške medžiaga. Tai rodo, kad TSKP Centro Komitete suprantamos Respublikos partinės organizacijos pastangos bei visuomenės reikalavimas politiškai įvertinti 1939 m. rugpjūčio 23 d. ir rugsėjo 28 d. TSRS ir Vokietijos sutartis bei jų papildomas slaptus protokolus...“ Sutikome, jog visa tolesnė įvykių raida patvirtino tai, kas buvo užfiksuota slaptuose susitarimuose. Tai labai sėbus momentas!“ Prieš tai išvadą, kad užsienio politikos srityje buvo Stalino diktatas ir pažeidžiami lenininiai principai.

Prievartinė sutartis

Lietuvių paruoštame dokumento rašte pabrėžiama, kad diplomatinio spaudimo būdu Estija 1939 m. rugsėjo 28 d., Latvija spalio 5 d. ir Lietuva spalio 10 d. buvo priverstos pasirašyti savitarpio pagalbos sutartis su Sovietų Sąjunga. Jose Sovietai išpareigojo nesikišti į suverenų Pabaltijo valstybių vidaus reikalus. Bet vėliau Sovietai grubiausiomis priemonėmis pradėjo stiprinti savo sienas ir 1940 m. birželio buvo įteiktos ultimatumo notos Pabaltijo valstybėms. „Taigi Stalino vadovybė Pabaltijo valstybių atžvilgiu ignoravo pripažintą tarptautinės teisės normas“, rašoma „Tiesoje“.

Parengta medžiaga busianti toliau svarstoma. „Matomai, ateis laikas, kai turės būti denonsuoti TSRS ir Vokietijos 1939 metų susitarimų slaptieji protokolai“, baigia savo pareiškimą „Tiesoje“ Vanda Kašauskienė.

Lietuviai Kremliaus istorikų paruoštą medžiagą aptarė pas CK-to ideologijos skyriaus vedėjo pavaduotoją istorijos mokslų daktarą A. Degtariovą.

KALENDORIUS

Balandžio 28 d.: Valerija, Vitalis, Rimgailė, Prudencijus, Vygantas.

Balandžio 29.: Kotryna Sienietė, Indrė, Augustinas, Rita, Tarmantas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:53, leidžiasi 7:44. Temperatūra dieną 64 l., naktį 49 l.

SPORTO APŽVALGA

ŠI PIRMADIENI

„AUDRA“ PAKILS KLAIPĖDOS UOSTE

O su ja „Dailė“ ir visa „Lietuva“. Pirmadienį, gegužės 1 d., 12 val., šios trys jachtos su išskėstomis burėmis ir išskėstomis trispalvėmis atsiplės nuo Klaipėdos uosto krantinės ir pasileis per platųjį Atlantą New Yorko link.

„Gyventi pasidarė idomu...“ — neseniai rašė draugas iš Lietuvos. Su Sąjūdžiu kasdien vis kas nors naujo, pilna vilčių, nerimo. Sporto gyvenimas neatsilieka: Lietuvos Olimpinių komitetas skelbia Olimpinę dieną, Kauno „Žalgiris“, pralaimėjęs pirmas finalines rungtynes Kijevui, turi laimėti dvi rungtynes Kaune, kad išlaikytų Sovietų Sąjungos meisterio titulą. Nemažiau visa Lietuva susirūpinusi, ar šiomis dienomis paaikšės Marčiulionio, o gal ir Sabonio, kontraktai su Amerika. Jei vienybės pas mus dažnai trūko, tai šis klausimas tikrai perskėlė Lietuvą į dvi dalis: vieni išiešči, kiti ne!...

Tačiau pirmadienį visos Lietuvos akys ir dėmesys bus Klaipėdoje. Uoste išdidžiai ir jau galutinai paruoštos stovės trys jachtos „Audra“, „Dailė“ ir „Lietuva“. Maisto atsargos ir vandens tankai pilni. „Lietuva“ gavo naujas bures, radijo kontaktai su New Yorku ir Chicago jau patikrinti. Tas jachtas ir trispalves pašventins vykusios, o su išsiriavusiomis igulomis, skambant orkestro garsams, atsiveiksins Buriavimo federacijos ir valdžios atstovai su pačiu Algirdu Brazausku priekyje (jis yra buvęs tos federacijos jūrinio komiteto pirmininkas). Atsiveiksins su geriausiais linkėjimais ir visa Lietuva prie televizijos aparatų.

— „Šis žygis per Atlantą mūsų širdyse brenu jau seniai, mes kupini ryžto ir pasirošę jį įvykdyti. O prieš akis — mūsų gyvenimo tikslas ir šventa pareiga — viso pasaulio vandenynai, per kuriuos norime nešti trispalvę ir pristatyti pasauliui tą mažytę ir tiek daug nukentėjusią, bet išdidžią, Lietuvą...“ — pareiškė to žygio vadas ir iniciatorius Ignas Miniotas.

O kas jų laukia?

New Yorkas, Clevelandas ir Chicago. Birželio 10 d., jei

Neptūnas ir galingi vėjai bus sėkmingai įveikti, tos trys jachtos nuleis savo inkarus, New Yorko uoste. Neabejojame, kad Gvildžiai, Alksniniai, Urbeliai juos pasitiks su atitinkamu triumfu. Reikia manyti, kad juos, kaip pridera, pagerbs ir paglobos Clevelando jūrų skautai, „Žaibas“ ir visuomenė. Chicagoje jie turėtų būti birželio 14, 15 ir 16 dienomis. O Chicago? Kaip jau dažniausiai būna, Chicago yra visko pradžia ir centras. Organizacinis komitetas galutinai suformuotas, jį sudaro jūrų skautų „Grandies“ igula, Chicagos rajono jūrų šaulių „Nemuno“ rinktinė ir ŠALFAS sąjungos atstovai. Kaip ir pridera, viskam vadovaus Edmondas Vengianskas, kuris pradžia birželio 17 d. Jaunimo centro salėje ruošia iškilmingą Lietuvos buruotojų sutikimą-banketą. Jis žada būti iškilmingas, kokį tik šauliai ir E. Vengianskas gali suorganizuoti. Visko koordinatorių yra „Grandies“ pirm. J. skautininkas L. Kupcikevičius, finansų „ministeris“ — telkėjas jį skautininkas A. Levanas, transporto direktorius — A. Lauraitis, spauda, radijo — P. Petrutis, P. Šlutienė, Ir. Regienė ir V. Grybauskas. Globos komitetui vadovaus dr. Ferdinandas Kaunas, Violeta Paulienė, Pranė Šlutienė.

Reikia pabrėžti, kad jūros šauliai, su E. Vengiansku priekyje, čia parodė ypatingą susidomėjimą ir nepagalėję pastangų bei paramos. Juk Gen. Daukanto kuopa Chicagoje paminklų 2,000 dol., Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė — 1,000 dol., „Klaipėdos“ jūrų šaulių kuopa Cicero — 250 dol., o Šaulių sąjungos garbės narys Algis Budreckas dar pridėjo 50 dol.

Specialus leidinys šiam žygiui paminėti bus netrukus išleistas Chicagoje — jį ruošia E. Vengianskas. Tam tikslui specialiai pagaminti medaliai jau atvežti iš Lietuvos. Užrašai ant jų skamba: „Lietuvos garbei — Tautos vienybei — Lietuvos Buriuotojų žygis per Atlantą“.

Buriuotojų sąrašą pateiksime ateinančios savaitės „Sporto apžvalgoje“.

V.G.

Jachta „Lietuva“ Klaipėdoje transatlantinei kelionei ruošia Saulius Tomkvaitis ir Saulius Gražialis.

„VĖJO“ RUNGTYNIŲ TVARKARAŠTIS

Neseniai iš Lietuvos grįžo „Vėjo“ komandos organizatorius ir vadovas Rimas Miečius iš Toronto „Aušros“ ir komandos treneris Pat Torney iš New Yorko. Jie ten turėjo eilę pasitarimų su Lietuvos Kūno Kultūros ir Sporto komiteto pirm. Z. Motiekaičiu, jo pavaduotoju A. Poviliūnu, „Tėviškės“ draugijos pirm. V. Sakalausku, „Žalgirio“ sąjungos vadovybe ir treneriais. Buvo aptarti visi reikalai ir sudarytas rungtynių tvarkaraštis.

Pirmas rungtynės „Vejas“ žais, prieš Lietuvos meistrį (be Kauno „Žalgirio“ ir „Statybos“) Alytuje. Šiuo metu, atrodo, tą titulą laimės Kauno „Atleto“ komanda, o rungtynės bus liepos 10 d.

Kitos rungtynės numatytos liepos 12 d. Palangoje prieš Lietuvos jaunimo rinktinę,

panašią į žaidžiusią Australijoje. Šios rungtynės vyktų lauke, jei bus geras oras. Priešingu atveju, jos numatomos Klaipėdoje. Po poros dienų pajūryje, liepos 16 d. rungtynės Panevėžyje, prieš vietos „Lietkabelio“ komandą; liepos 18 d. Vilniuje — prieš „Statybą“ ir paskutinės liepos 20 d. Kaune prieš didįjį „Žalgirį“.

Kaip ir kiekvienas panašus užsimojimas reikalauja daug organizacinių pastangų ir lėšų. Paruošti ir nuvežti į Lietuvą 12 geriausių mūsų krepšininkų ir keletą vadovų kainuos arti 30,000 dol. Reikalinga parama iš įvairiausių lietuviškų institucijų ir pavienių tautiečių. Aukos bus galima nurašyti nuo pajamų mokesčių, o čekius galima siųsti Audriui Šileikai, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7. V.G.

Futbolas Chicagoje

„LITUANICA“ — „LIONS“ 2:2

Ir antrąsias futbolo pirmenybių rungtynes „Lituanicos“ vyrų komanda praėjusį sekmadienį, balandžio 23 d., sužaidė lygiomis 2:2. Šį kartą mūsų vyrai žaidė prieš stipriai atjaunintą ukrainiečių „Lions“ komandą, kuri praėjusį rudenį pirmenybes baigė paskutinėje vietoje. Žiūrovus nustebino ne atjaunėję „Lions“, bet per visą rungtynių laiką savęs nesuradę „Lituania“, apie kurios komandinį žaidimą šį kartą tenka nė kalbėti. Tik kyla klausimas: kodėl toks staigus pasimetimas? Juk neseniai teko dar gerėtis puikiu kamuolio valdymu, tiksliais pasuotėmis ir vartininko užtikrintu žaidimu. Praėjusį kartą tas viskas buvo dingę! Kaip žaidė „Lituania“ prieš „Lions“ — ir lygiosiomis lieka tik džiaugtis. Įvarčius įkirtė Erikas ir Henry Jenigai.

J.J.

„LITHS“ VETERANAI — „LIONS“ 1:1

Praėjusį šeštadienį, balandžio 22 d., „Lituania-Liths“ veteranų komanda žaidė pirmenybių rungtynes prieš ukrainiečių „Lions“ veteranus. Rungtynės baigėsi lygiosiomis 1:1. Džiugu paminėti, kad tą vienintelį įvartį, kad ir su „Lions“ gyniko pagalba, įkirtė neseniai iš ok. Lietuvos atvykęs ir čia apsigyvenęs jaunas, veteranų mastu matuojant, žai-

RUOŠIAMASI ŽAIDYNĖMS LIETUVOJE

Kaip jau buvo kalbėta po III PLS žaidynių Australijoje, sekančios žaidynės įvyks Lietuvoje 1991 metais.

Lietuvai žaidynės Adelaidėje buvo nepaprastas įvykis. Nenuostabu, kad IV jų ten laukiama su ypatingu susidomėjimu. Pirmieji pasiurošimo žingsniai jau padaryti. Lietuvos vyriausybė igaliojo Lietuvos Tautinį Olimpinių komitetą ruošti 1991 metų žaidynes. Ir organizacinis darbas jau prasidėjo.

Pirmaisiai reikia nustatyti tikslią datą, nes iki šiol žinomi tik metai. Kreiptasi į Australijos lietuvių sporto sąjungą, nes

dejas Kestutis Rekašius. Nors lietuviška patarlė sako, kad vienas bimbaldas pavasario nesudaro, bet šitas „bimbaldas“, atrodo, sudarys — veteranams bus žymus pastiprinimas. O gal tokių yra ir daugiau?

J.J.

SAVAITGALIO RUNGTYNĖS

Šį sekmadienį, balandžio 30 d., 3 val. po pietų „Lituanicos“ vyrų komanda žais trečiąsias pirmenybių rungtynes prieš „Slovaks“. Rungtynės bus Westchester, IL, St. Joseph Highschool aikštėje, 1840 Mayfair Ave. Veteranai žais šeštadienį, balandžio 29 d., prieš lenkų „Eagles“ veteranus Marquette Parko aikštėje. Rungtynių pradžia 5 val. p.p.

V.G.

ŠALFAS ŠAUDYMO PIRMENYBĖS

Lekščių šaudymo 1989 m. ŠALFAS s-gos pirmenybės įvyks gegužės 6 d. Hamiltono lietuvių medžiotojų ir žūklautojų klubo „Giedraitis“ šaudykloje, esančioje netoli Hamilton, Ont.

Numatyta: a. — 100 taikinių iš 16 yrdų atstumo.
b. — Išlyginamieji yrdai (handicap) 50 taikinių.
c. — Dvigubi 25 x 2 taikiniai.
Registracija — varžybų vietoje. Dalyvavimas atviras visiems šaudytojams. Informacijai kreiptis į varžybų vadovą Vytautą Svilą, R.R. #3, Mount Hope, ONT, LOR 1WO, Canada. Tel. (416)-679-6795.

39-TOMS ŽAIDYNĖS JAU PASIRUOŠTA

39-tosioms Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto žaidynėms, dedikuotoms Lietuvoje paskelbtai Olimpinei dienai, vyks Toronto š.m. gegužės 6 ir 7 dienomis. (Olimpinė diena Lietuvoje ir visame Pabaltijyje bus švenčiama gegužės 13 d.)

Žaidynėms Toronto dalyvauti užsiregistravo:

Krepšinio — Vyrų A — 8 komandos, vyrų B — 12 kom., jaunių A — 4 kom., jaunių B — 5 kom., jaunių D — 4 kom.
Tinklinio — Vyrų — 8 komandos, Moterų — 7 komandos.
Ledo ritulio — 4 komandos.
Gausi registracija dalyvių kėgliaavimo, raketbolo ir skvašo varžyboms.

Sužinota, kad dalis varžybų prasidės jau penktadienį, gegužės 5 d. vakare. Visiems varžovams linkime sėkmės!

GINČAS DĖL SOV. SAJUNGOS KREPŠINIO ČEMPIONATO

Šiomis dienomis turėjo išsispresiti 1989 m. Sovietų Sąjungos vyrų krepšinio čempionatas. Šįmet dėl titulo kovoja Kauno „Žalgiris“ ir Kijevo komanda. Pirmąsias rungtynes, žaistas Kijeve, trijų taškų persvara

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

laimejo šeiminkai. Čempionatą turėjo nuspresti sekančios dvi rungtynės Kaune. Pirmosios rungtynės Kaune, žaidžiant be Sabonio, pasibaigė lygiosiomis 87:87. Baigmės švilpukui švilpiančiam, kijevečiai imė krepšį... To pasekoje kilo ginčas, bet teisėjai metimo neprapazino, nes buvo pasibaigęs laikas. Dėl lygiųjų, rungtynių pratęsiamas baigėsi 98:93 „Žalgirio“ naudai. Kijevečiams užprotestavus, an-

tros rungtynės Kaune atidėtos iki liepos mėn., kai bus išspręstas kilęs ginčas. Tad Sov. Sąjungos krepšinio čempionai paaikšės tik po liepos mėn. sprendimo ir galimų rungtynių.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Patalpoms nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Oft. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-4581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 595-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 595-2990 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3300 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 425-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 778-2888, rez. 448-5846

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Lietuvos buriuotojų žygio per Atlantą komemoratyvinis medalis, nukaltas ok. Lietuvoje.

GEROVĖ FILIPINUOSE

Nežiūrint to, kad Filipinuose krašto ekonominis našumas („gross national product“) nuo 1987 m. po truputį kasmet auga, daugumos filipiniečių reali alga arba stovi vietoje, arba net krenta. 1988 m., kaip rašoma *Commonweal* (1989.II.24), šis derlingas žemės ūkio kraštas, kurio gyventojų pagrindinis maistas yra ryžiai, buvo priverstas pirkti ryžius iš JAV Kalifornijos. Žinant dar, be to, kad Filipinų gyventojų skaičius kasmet priauga po 2.5%, atrodytų sprendimas aiškus: kadangi žmonių skaičius auga greičiau negu ištekliai, šio krašto ekonominės problemos nesibaigs, kol nepradės mažėti gyventojų prieauglio skaičius.

Filipinų valdžios apskaičiavimu, 1988 m. gyventojų skaičius buvo 58.7 milijonai, kai 1980 m. buvo 48.3 milijonai, o 1960 m. tik 27 mil. Numatoma, kad 1995 m. gyventojų skaičius paaugės dar dešimčiai milijonų ir tikimasi, kad 2020 dešimtmecio pradžioje gyventojų skaičius prašoks 100 milijonų. Ir atrodo, rašo šis korespondentas, kad dabartinė Filipinų vyriausybė mažai kreipia dėmesio į šią krizę. 1970 m., spaudžiamas įvairių tarptautinių šalpos organizacijų, prez. Ferdinand Marcos sukūrė Gyventojų skaičiaus komisiją (Population Commission), trumpai – POPCOM. Tuo metu gyventojų skaičius kasmet augo po 3.5%, kas grėsė visiškai sužlugdyti jo kuriamą, paskolomis varomą ekonominio ugdymosi programą. Ir nežiūrint to, kad 1986 m., kai Corazon Aquino perėmė valdžią, POPCOM jau buvo gerokai pakirsta korupcijos, gyventojų skaičiaus augimas vis vien buvo trečdaliu sumažintas.

Tačiau perėmus valdžią, prez. Aquino nebemini gyventojų skaičiaus prieauglio krizės, kas daug kam sudaro vaizdą, kad ji jo nelaiko svarbiu. 1987 m., dėl jos administracijos neryttingumo ir nerodymo tikslingumo programų koordinavime, JAV Tarptautinio vystymosi agentūra net sulaukė kelių milijonų dolerių išmokėjimą valstybinių gimdyto kontrolės programai. Tad dabar pagaliau, po ilgų atidėliojimų, POPCOM paskelbė penkių metų planą, kuriame pabrėžiamas švietimas ir žmonėms duodamas įvairių priemonių pasirinkimas.

Kadangi 85% Filipinų gyventojai yra katalikai ir Bažnyčia vaidina svarbią rolę ir politiniame to krašto gyvenime ir kadangi Aquinos pergalė 1986 m. ir tolimesnis išsilaukimas valdžioje irgi nemaža dalimi yra bažnytinės paramos dėka. Bažnyčia yra labiausiai kaltinama dėl valstybinio neryttingumo gyventojų skaičiaus reguliavimo atžvilgiu. Stipriai įtaigojant („lobbying“) Bažnyčios remiamai Pro-Life grupei 1986 m. konstitucinės konvencijos metu konstitucijon buvo įrašytas paragrafas, draudžiantis abortus ir taip pat buvo atmetas paragrafas iš 1973 m. konstitucijos, kur valstybė buvo įpareigota riboti prieauglį.

Po Aquino valdžia, religiniai gimimų kontrolės aspektai, kurie po Marcos valdžia buvo ignoruojami, dabar vėl yra iškeliami, o POPCOM komisijai vadovaujanti Socialinės Gerovės ir Išsivystymo sekretorė Mita Pardo de Tavera. Ji pasmerkė buvusios vyriausybės neįsitraukimą vyro ir žmonos teisei gyventi pagal savo religines ir dvasines vertybes, be valdžios kišimosi. Be to, užsienio šalių šalpos organizacijų ekonominiu susukimimo pranašavimus ji vadina perdėtais, ir jų raginime beatodairiškai mažinti gimimų skaičių,

ji žiūri genocidines užmačias. Jos supratimu, kaip ir bažnytinių vadų, gyventojų skaičiaus augimo problema yra ne tiek bendros gyventojų gerovės klausimas, kiek pavienių šeimų ekonominis klausimas.

Prel. Cesar Pagaluyan kalba panašiai: „Bažnyčia pripažįsta, kad gyventojų skaičiaus augimas yra problema, bet tos problemos nesupranta, kaip vien tik skaičių klausimo. Mūsų akyse čia glūdi teisingumo klausimas“. Su juo sutinka John J. Carroll, SJ, sociologas, dirbęs Bažnyčios ir Socialinių Klausimų institute: „Aš esu įsitikinęs, kad gyventojų skaičius yra faktorius krašto bendro išsivystymo lygtyje, bet jis nėra vienintelis faktorius ir greičiausiai nėra svarbiausias“. Jo supratimu, didžiausia kliūtis ekonominiams išsivystymui Filipinuose yra didžiulės nelygybės krašto turto, resursų ir valdomos galios padalinime. Jis sako: „Lengva kongreso atstovams reikalauti, kad neturtingieji apribotų savo šeimų dydį, vietoj to, kad patys pripažintų žemės reformos būtinumą, ko jie nedaro, ir teisingesnio uždario-algų paskirstymo“.

Be to, jis sako, kad kai kurie neteisingai pristato Bažnyčios mokymą apie šeimų dydžio kontroliavimą, koks jis randamas enciklikose *Humanae vitae*, *Populorum progressio* ir *Familiaris consortio*. „Tie, kurie pabrėžia kažkokią absoliutinę teisę šeimai turėti, kiek nori vaikų, nežiūrint socialinių pasekmių, nekaltina bažnytinio mokyimo kontekste“.

Visi čia minėtieji sutinka, kad visų svarbiausia yra sviesti filipiniečių liaudį, kad jie galėtų daryti informuotus sprendimus apie savo šeimų prieauglio dydį. Jie taip pat visi pripažįsta, kad faktiniai, Bažnyčios mokymas mažai tefigūruoja, šeimoms renkantis gimimo kontrolės priemonę. Nors Bažnyčia Filipinuose jau kurį laiką propaguoja atsakingumą prieauglio skaičiaus reguliavime kaip faktorių pačių vedybų sustiprinime, vis vien, to nedidelio skaičiaus filipiniečių, kurie sąmoningai riboja savo šeimoms dydį, galvojime, didžiausią rolę vaidina ne religinės, o ekonominės priežastys.

Filipinuose, kaip ir kituose ekonominiuose neišsivystusiuose kraštuose, žmonės turi mažai pagrindo tikėti, kad jų asmeniniai veiksmai gali paveikti jų asmeninę ar visuomeninę gerovę. Praeityje, pernelyg išskeldama asmeninio ryšio su Dievu svarbumą, o nepakankamai išskeldama tame kontekste asmeninę atsakomybę šeimai ir visuomenei, Bažnyčia palaikydavo „neturto kultūrą“. Bet anais laikais gal ir negalėjo kitių būti, kai valdžia buvo turtingųjų ir galingųjų išimtinė teisė ir pramoga, paprastiems žmonėms neduodant jokio balso ar galios. Tačiau dabar, kai visuomeninės sąrangos ir valdžios supratimas yra pasikeitęs demokratiška linkme jau ir Filipinuose, valdžia ir ten turi pasirodyti ne tik kaip socialinių patarnavimų teikėja, bet ir kaip plačiosios visuomenės valios vykdytoja. Tokioje santvarkoje, kai jau ir visuomenė ir valdžia pripažįsta piliečio glia ir rolę krašto valdyme, ir Bažnyčia keičia savo religinio švietimo koncentraciją, dabar pirmą kartą keldama asmeninę ir socialinę atsakomybę visuomenei, ne tik aktyviai dalyvaujant krašto politiniame gyvenime, bet ir savo asmeninį gyvenimą reguliuojant atsakingai, didesnei visuomeninei gerovei.

a.j.z.

ILGAI IŠLIEKANTYS PAMINKLAI

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties prisiminimas plačiai nuskambėjo per platų pasaulį: nuo Vilniaus – Kauno iki Romos, nuo didžiųjų Europos katedrų iki Australijos lietuvių gyvenamųjų vietovių. Lietuvos ir lietuvių vardas rado išskirtinį atgarsį ir pasaulio masinės komunikacijos institucijose. Vienos lietuvių tikinčiųjų bendruomenės šį istorinį faktą atšventė tikrai iškilmingomis pamaldomis, kardinolų, arkivyskupų ir paties popiežiaus pamokslais, koncertais, senaisiais pastatymais, kitos nepasitenkino vien vienkartiniais, gana greitai užmarštin nubėgančiais renginiais ar apeigomis, bet paliko ir akivaizdžius ženklus ar rašyto žodžio paminklų, kurie liudys, kaip lietuvių tauta, nors ir gyvenama toli nuo gimtosios žemės, brangina ir vertina šio krikščionybės, įvedusią mūsų tautą į krikščioniškąją tautų tarpą.

Vienas iš tokių ilgai išliekančių paminklų autorius yra Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija Clevelande. Parapija, be religinio koncerto, muzikos ir poezijos vakaro ir kitų renginių, atnaujina lietuvių bažnyčia, sukurdamą Lietuvos Madonų šventovę, išleisdama įspūdingą leidinį, kuris su prozinėmis informacijomis, poetiniu žodžiu ir foto menu ilgai kalbės ateinančioms kartoms.

„Lietuvių Madonų šventovė“

Tokiu pavadinimu Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija 1000 egz. tiražu, įristą į keturis tomes, išleido Balio Gaidžiūno parašytą-redaguotą ir gausiai iliustruotą, 6" x 9" formato knygą, 110 psl. su 27 puslapiams nuotraukų. Tekstus apie Šiluvą, Aušros Vartus, Žemaičių Kalvariją ir Pažaislį, taip pat tas bažnyčias liečiančius eilėraščių parašė pats redaktorius. Knygos išanginis žodis – tos parapijos klebono kun. Gedimino Kijausko, S.J., šios bažnyčios atnaujinimo iniciatoriaus ir vykdytojo. Jis taip pat skulptoriaus Ramojaus Mozoliausko sukurtą Madonų ir kitų skulptūrų fotografas bei rūpinosi visa iliustracine medžiaga. Dievo Motinos bažnyčios atnaujinimo projektas arch. inž. Eduardo Kersnausko. Viršelio aplankas dail. seselės Mercedes. Knygos mectenas Algirdas Henrikas Česna, ją dedikavęs savo tėvų atminimui. 1988, Lietuvos Krikščionybės 600 metų sukakties aidas. Šių dienų pa-

V. ROCIŪNAS

Tai sukaktuvinio leidinio metrika.

„Šimtmečių sulaukė mūsų šventovės Metų metais pastatyti kryžiai, Gautos Dievo Motinos malonės“

„Istorijos lapus sugrįžo“.

Poetas B. Gaidžiūnas eiluoja dedikaciniame žodyje, pirmajame ketureilyje. Kun. G. Kijauskas įžanginiame žodyje rašo: „Clevelando ir apylinkių lietuvių, švedams Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį, kaip padėką Aukščiausiajam, atnaujino Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčia“... „Su dideliu dėkingumu Dievui ir Jungtinės Amerikos Valstybės už mums suteiktą laisvę ir teisę kovoti už Tiesą, brangindami krikščionybę – didžią dvasinę vertybę ir jos lemiamą vaidmenį lietuvių tautos istorijoje, vienybę su pavergtą Lietuvą, mes Marijos žemės sūnūs ir dukros atnaujiname šią šventovę ir pajuokojame ją ir save Dievo Motinai ir jos garbei“... „Mes mokysimės savo šventovėje protėvių pavyzdžiu likti ištikimi savo dangiškai Motinai Marijai, pamilusiai Lietuvos žemei, ir jos Sūniui, keliaujančiam su mumis mūsų Rūpintojėliui“.

„Ejau per savo kraštą“ eilėraštyje B. Gaidžiūnas su gilia nostalgija prisimeną: „Iš tų kelionių grįžęs visada galvoju – / Kokia brangi ta mūsų žemė, kokios šventovės, / Kokiom stipriom šaknim į ją įaugę mūsų žmonės...“

Šiluva

Pasinaudojęs visais prieinamais rašytais šaltiniais, B. Gaidžiūnas kondensuota apybraiža nukelią skaitytoją į keturi žinomiausios Marijos šventovių Lietuvoje istoriją ir šiu dienų realybę. Šiluvos istorija siekia Žemaičių krikštą – 1413 metus. Nors įvairios religinės kovos tarp kalvinistų, luteronų ir kitų sektų suskaldė to meto didikus, liaudis liko katalikiška. Šiluvos bažnyčios istorijoje svarbią vietą užima jos stebuklais garsėjantis paveikslas ir Marijos apsišėikimai.

Knygos skyrius, skirtas Šiluvai, užbaigiamas eilėraščiu „Kelonė Šiluvon“. Viename iš 6 posmų skaitome: / „Važiuojame ir mes ir mūsų samdiniai / Į tą žemaičių žemės stebuklingą vietą, / Į dangiškos ir žemiškos vilties šaltinį“. Tai praeties aidas. Šių dienų pa-

veikslas: / O / žmonės eina. Eina už eisenas skaudžiai kentėje, / Eina sauleleidžio sulaukė, eina jaunystės rytmetį pradėje“.

Aušros Vartai

Aušros Vartų apžvalginiai metmenys pradami eilėraščiu: „Kada iš tolimos ir brangų miestą žvelgiam, / Prisimenam kas sugulė į šimtmečių rašytą lapą...“ Aušros Vartų Vilniuje šventovė įsikūrusi tikrai nedidėleje koplyčioje, Vilniaus apsauginio mūrų vartuose. Jų istorija siekia šešioliktojo šimtmečio pradžią. Trumpai stabtelėta ties paties stebuklingojo paveiklo istorija.

Aušros Vartams skirtieji puslapiai užbaigiami eilėraščiu „Vilniuje po Bernelių Mišių“: „Girdėjau, kad čionai visų kalbėtos maldos / Marijos žvilgsniu tiesiai kyla Viešpačiui po jų / Jos atneša nakties ramybę, idega vilties žariją, / Kad jos gyvenime pavirsta geležinėm atramom / Ir žingsniai būna tvirtesni sutikt rytojų“.

Žemaičių Kalvarija

Žemaičių Kalvarija laiko tekmeje buvo vadinama Gardais, Naująja Jeruzale. Žemaičių Kalvarija ir dabar okupantų pavadinta Varduos vardu, kaip ir per ją tekanti Varduos upė.

17-jame šimtetyje paskelbtos Kryžiaus kelių koplytelės. Be keturių Ž. Kalvarijos bažnyčių istorijų, leidinyje aprašoma ir stebuklingojo Dievo Motinos paveiklo genezė. Pati Ž. Kalvarijos šventovė turi daugiau negu 350 m. praeitį. Dvynėlių posmų kūrinyje „Laiskas iš Žemaičių Kalvarijos“ poetas kviečia: „Pabūk šį kartą ne Viešpaties / Sunkioj ir kruvinoj kancioj, / Bet pačioj Žemaičių žemėj, / Taigi savos tėvynės / Amžiais kruvinam kely / Ją nuo priešų ginant“... Laiskė grįžtama į Lietuvos praeties garbės ir „supainiotos istorijos lapus“. Tris kartus atlieks maldininko kelionė į Žemaičių Kalvariją, poetas laiško gavėjui rašo, kad norėtų „drasiau užbaigti, / Priimti, kad už tėvynės laisvę / Už kryžių žemę, tikėjimą ir Dievą, / Kova kaip ejus tebeina, / Bet be drasos, be didelės aukos / Galim išgirsti ir praradimo dainą / ... „Kad daugel amžių gyvi likę / Ant to Europos vieškelio svarbaus / Neuzdustu me nuo maskavių dūmų, / Kad neuzdustu – visos žemės rutulys / Ir laisvės palaima jos siekiantis nežūt“.

Lietuvių Operos dirigentas dr. Bronius Kazėnas ir chormeistere sol. Audrone Gaiziūnienė. Nuotr. J. Tamaliūcio

Pažaislis

Pažaislio vienuolyno ir šventovės istorija prasideda nuo 1660 metų, kai Lietuvos didikas Kristupas Zigmantas Pacas, D.L.K. etmonas, prašė popiežiaus Aleksandro VII ir vienuolių kamaldulių vadovybės leisti vienuolius įkurdinti Pažaislyje. 1667 m. pakviestas italų architektas D. B. Frediani. Apie 1797 Pažaislio vienuolynas ir bažnyčia – „gražiausias baroko statybos kūrinyvis visame Baltalpyje, buvo užbaigtas. Nuo pat Pažaislio įsteigimo, jo bažnyčios didžiausia brangenybė buvo Stebuklingas Dievo Motinos paveikslas, kurį padovanavo pats steigėjas K. Pacas. Šventovės ir paties paveiklo istorija šiurop: gausios nelaimės, karai, okupacijos, vadalizmas lydeno ją. Eilėraštyje „Vasaros diena Pažaislyje“ poetas grįžta į šią akiai neužmirštamą Lietuvos gamtos ir Nemuno panoramą. Pirmajame iš penkių eilėraščių posmų skaitome: „Virš aukštų pušų užsidega ir vėl užgęsta žvaigždės, / Dalis jų subrenda į Nemuną su bangomis pažaisit. / Kai rytuose tik ima brėkšt panemunių aušra ankstyva / Ir šlaite pragysta giesmininkai paukščiai, / Su pirmu saulės spinduliu tyliam

Pažaislyje / Didysis varpas ir vėl darbu-maldai šaukia“

Perskaitęs mūsų žinomųjų šventovių istorines apybraižas, krikščioniškos-tautinės elegines nuotaikos eiles bei žvilgterėjes į nuotraukas, skaitytojas pasijunta tartum kartu su autoriumi būtų atlikęs seniai lauktą piligriminę kelionę Lietuvon. Ir jis greičiausiai turės nuoširdžiai prisipažinti, kad šiam didžiajam projektui (šventovės atnaujinimas kainavo 150,000 dol.) investuotas kapitalas, paliekant architektūrinį paminklą, kuris, kaip vienintelis pasaulyje, pagerbia Lietuvos Madonos vienoje bažnyčioje Clevelande, tūkstančius mylių nuo originalių Vilniaus, Šiluvos, Žemaičių Kalvarijos ir Pažaislio vietovių, ir leidinį, kuris pasklides plačiame pasaulyje gal galės net ilgiau išlikti nesunaikinamas liudytojas mūsų tautos meilės dangiškajai Motinai. Tai yra ne tik graži dovana mūsų skaitytojui, bet pasididžiavimu vertas atpildas visiems iniciatoriams, kūrėjams, mectenatams ir projektų vykdytojams.

Gimtoji kalba yra meilės ryšys, vienybės motina, plietiško tėvas, valstybės sargas. M. Daukša

TREMTIES KELIU

ANTOSĖ MAKARAITĖ

7

Kam mes užkliuvome, kam kelią perėjome, ką nuskriaudėme? Tėvai buvo darbštūs, teisingi žmonės, augino 9 vaikus. Tėvas net tris kartus važiavo į Ameriką, ten dirbo sunkiausius darbus ir, sutapęs kiek pinigų, grįžo mokėti skolų, lopytį stogų ar statyti naujų trobų. Visi vaikai norėjo mokytis, bet nebuvo iš ko, reikėjo dirbti žemė. Aš šiaip taip išsiprašiau mokytis. Išvežė į Tauragės gimnaziją už 35 km. Taip toli, rodos, už marių. Toks namų ilgesys, ir šeštadieniais vaikiški žingsneliai matuoja kilometrus, ir tik naktį pasibeldi į miegančio namo duris. Kaip gražius paveikslėlius prisimenu istorijos mokytoja Žvirblytę, kurią drauge ištrėmė; lietuvių kalbos mokytoja suvalkieit Jurgit Štopi, kuris skiepijo mums lietuvių kalbos meilę. Jis nuolat kartodavo J. Jablonskio žodžius: „Maža garbė svetimomis kalbomis kalbėti, didi gedas savos gerai nemokėti“. Ir taip liūdna pasidaro, kad čia visur girdžiu svetimas kalbas, o „ten broliai artojai lietuviškai šneka, ten skamba po kaimus Birutės daina...“ Prisimenu muzikos mokytoja, dirigentą, kompozitorių Juozą Strolį, kuris mums diegė meilę liaudies dainoms, sakė, jog nieko gražesnio ir brangesnio nėra už liaudies dainą. Jis rinkdavo žemaičių dainas su melodijomis, klasėje džiaugdamosis dainuodavo jas ir mokė mus. Kur tie ir kiti mokytojai? Koks jų likimas? Ar jis tebedirba mokyklose?

Atsimindavau, kaip tėvai norėjo, kad būčiau dantis, bet aš labai mylėjau vaikus ir troškau būti mokyto-

ja. Slapta padaviau pareiškimą į mokytojų seminariją. Tėvai grasino nieko nepadėsią, bet paskui atleido... Čia nauji draugai, nauji mokytojai. Ypač įsimintinas ir visų gerbiamas buvo inspektorius Juozas Mičiulis – šviesi galva. Dėstė jis istoriją, psichologiją, pedagogiką. Istorijos pamokos būdavo kaip šventė, patriotizmo mokykla, gyvenimo kryptis. Mes išmokome lietuviams būti, supratome, kokia tai garbė ir laimė. Mus žavėjo Kęstutis asmenybė, Birutė – „ant gelsvų kasų rūtų vainikėlis, ant balto koro gintaro šniūrelis“. Didžiavomės Vytautu, taip norėjome pamatyti Lietuvos pilis – Trakus, Vilnių, – kentičiančias lenkų nelaisvę. Iš širdies deklamuodavome Maironio eilėraščius „Trakų pilis“, „Vilnius“, kurie būdavo išpausdinti sąsiuvinė viršeliuose. Juozas Mičiulis nuolat pabrėždavo žmogaus asmenybės, moralės reikšmę. Morale, žinios, patriotizmas, sakė, – neišskiriamos mokytojo savybės, jas jis turi iškiepti savo mokiniams, o per juos – visai tautai. Mus žavėjo ir mokytojo Mičiulio asmenybė, jo išsilavinimas, pavyzdingas gyvenimas, tvirta pasaulėžiūra. Neištrinė metai kapelionų – Rapolo Kuodžio, Gurecko, – Lietuvių literatūros dėstytojo Antano Rimkūno, Antano Šimkaus paveikslai. Rodos, matau jų veidus, girdžiu žodžius, kad nuo mūsų priklausys, kokia bus jaunoji karta, kokia bus Lietuva. Būdavo, išėini po pamokų, ir visa Tauragės nuotaika prisiskunksi jaunystės ir patriotizmo. Čia stovėjo du Lietuvos kariuomenės pulkai, skambėjo vyrškos kareivių dainos, vyko bendri tautos švenčių minėjimai, visur pleveno tėvynės meilės, kovų už tėvynės praetį ir ateitį dvasia... Gatvėse vaikščiojo pasitemę, tvarkingi karininkai, paverge ne vienos mūsų seminaristės širdį.

Tauragės seminarija – tai laimingiausios mano gyvenimo dienos.

1938 metai. Mokslas baigtas. Išleistuvės, atsiveikimimai, paskyrmas dirbti po atokiausius Lietuvos kampelius. Išsikirstėm po visą kraštą: kas į Žemaitiją, kas į Dzūkiją, o aš – į Utenos aps., į Kuktiškių mokyklą.

Visur geri žmonės, visur graži gamta. Patiko man Kuktiškės. Ištraukiau ir darbą, pamilau mokinius, mačiau žingeidumą jų akyse, mėgavau pakeltas rankas, norinčias atsakyti ar paklausti. Stovėjo man akyse mano mokinukai – P. Treinys, J. Vaitkevičius, A. Čiužas, O. Vokėnaitė, O. Čyžaitė, Morkūnas, Gobys, P. Valiulytė, Z. Musteikis, Misevičius ir kiti. Mokiau juos skaityti, rašyti, istorijos, geografijos, žaidėme krepsinį. Koks buvo visų entuziazmas, kai statėme dramos vaizdelį „Šviesutė ir Mokslutis“.

Tiek buvo daug entuziazmo, noro dirbti, realizuoti seminarijoje idiegtas idėjas, tikslus.

Bet politinis dangus niakėsi: Klaipėdos užgrobimas, rusų kariuomenės įvedimas. Didelį džiaugsmą dėl Vilniaus atgavimo temdė „Vilnius mūsų, Lietuva – rusų“.

1940 metų birželis. Jau susiruošiau važiuoti į tėviškę, ir pati baisiausia žinia – rusų kariuomenės peržengė Lietuvos sieną, isakymas nesipriešinti... Apie vidurnaktį pasirodė ir pirmieji motociklistai su automatais ant kaklo. Taip atėjo „armija – išvadotoja“. Niekas tą naktį negulė, nemiegojo, niekas nedegė lempu. Kažkas baisaus vyko tamsioje. Ryta – sekmadienį – nuėjome į bažnyčią – visas pamaldas praverkiau. Kuo, Dieve nusikalto lietuvių tauta, kad jos kelius trypia svetimos armijos?!

(Bus daugiau)

ROMUALDAS BUBLYS – KORPORACIJOS VICEPREZIDENTAS

Prieš trejus metus suorganizuota Argo-Tech korporacija, kuri projektuoja ir gamina aviacijai kuro pompas, torpedų variklius ir įvairias laivynui dalis. Sėkmingai bendrovės biznui plečiantis, buvo nupirktos dar trys mažesnės bendrovės, kurios gamina aviacijai pavara, elektroninių kontrolių dalis ir kabelius. Bendrovė taip pat papildomai suorganizavo naują padalinį helikopterų transmisijoms gaminti.

Idomi šios korporacijos istorija. Argo-Tech bendrovė suorganizuota, nupirkus iš TRW kompanijos Power Accessories diviziją, kurioje inž. Romualdas ėjo egzektyvines inžinerijos ir administracijos pareigas. Naujosios korporacijos savininkai yra buvę TRW Power Accessories egzektyvinis personalas, jų tarpe ir R. Bublys.

Bublys prieš paskyrimą į šią naują korporaciją postū-inžinerijos viceprezidentu, buvo Aircraft Accessories divizijos direktorius. Jo žinioje buvo techninės pagalbos tiekimas pasaulio oro linijoms, atsarginių kuro pompų dalių paskirstymas Amerikoje bei remonto įmonė Los Angeles, Calif.

Romualdas Bublys yra baigęs universitetą Detroite, kur įsigijo bakalaurą laipsnį iš aeronautikos inžinerijos. 1972 m. gavo magistrą laipsnį iš šiluminių sistemų ir 1981 m. MBA iš General Management.

Romualdas aktyvus ir lietuviškame gyvenime nuo pat jaunų dienų. LB ilgametis tarybos narys, buvęs tarybos sekretorius, buvęs LB garbės teismo narys. Clevelande šešias kadencijas išbuvęs Lietuvos namų ir Piliiečių klubo pirmininku, šiais metais, dėl padaugėjusio darbo naujoje korporacijoje, nesutiko kandidatuoti į pirmininko vietą, buvo išrinktas vykdomojo vicepirmininko pareigoms. Priklauso amerikiečių profesinėms organizacijoms.

Romualdas ir Ingrida Bubliai augina penkių vaikų šeimą – sūnų ir keturias dukras. Keturi vaikai jau studijuoja universitetuose.

Sėkmės Romualdai ir linkėjimai visi šeimai, taip aktyviai dalyvaujanti lietuviškame gyvenime!

„RATILIO“ ANSAMBLIS CLEVELANDE

700 žiūrovų (tik tiek Dievo Motinos parapijos auditorija tegalėjo sutalpinti) buvo džiaugsmingi liudininkai, kad tiltas tarp Lietuvos ir Clevelando lietuvių buvo ne tik pastatytas, bet sustiprintas. Ir Vilniaus universiteto folkloro ansamblis „Ratilio“ buvo vienas iš tos statybos architektų. Jis savo gastrolį Šiaurės Amerikoje pusiakelėje (7-tas koncertas) sustojo vienam koncertui ir Clevelande, balandžio 15 dieną. Nors jis dar buvo sugrįžęs į Ohio valstiją, į Kento valstijai universitetą balandžio 20, kur lietuvių folklorą parodė įvairių tautybių studentams ir dėstytojams, bet Clevelando koncertas sustiprino išeivijos ryšius su laisvėjančia, atgimimo aušrą išgyvenančia tauta. Tiek žmonių vienoje vietoje čia

susirenka tik labai, labai išskirtinai atvejais. Toks retas momentas ir buvo „Ratilio“ viešnage – įspūdingas lietuviškos genties atstovų susibūrimas, kaleidoskopinis spektaklis su magiška jungties jėga. Viena tauta, – nors ją ir skiria platus Atlantas.

Liaudies kūryba – kartų jungtis

„Graži pavo plunksnelė Žemaičių žemėje“ garsai ir audringais plojimais perpildyta auditorija pasitiko į sceną įžengiančius dainuojančius ratiliečius. „Su tokiais karštais plojimais jūs pakeliate ūpą, lyg mums neberekėtų nieko daryti“, – savo įžanginį sveikinimo žodį pradėjo Zita Kelmickaitė, ansamblio meno vadovė. „mes vieno norėtumėm, kad visos dainos ir šokiai, kuriuos šoksime ir dainas dainuosime, kad nors šiek tiek pasiektų jūsų širdis, o gal iš tikrųjų ir nereiktų todėl, kad jūs visus juos turite. Liaudies menas yra unikalus dalykas. Šimtmečiais jau raše, kad liaudies kūryba jau miršta, išsenka. Bet kaip liaudies daina nesibaigia, taip nesibaigia. Vadinasi, yra kažkokia stebuklinga stiprybė, kuri laiko prie tos dainos, ir toks šaltinis, iš kurio geri, geri ir neatsigeri ir niekada nesensta. Ji išlieka todėl, kad paprasta. Ir genialūs išradimai yra paprasti, kaip paprasta liaudies daina. Ir ta stebuklinga daina šiandien skamba visur Lietuvoje. Vien Vilniuje yra arti 60 folklorinių ansamblių, o visoje Lietuvoje kokie 800-900 (vaikų, kaimo dainininkų, istaigų, mokyklų ir t.t.). Visi nori dainuoti. Jau trunka vadovų. Tokie ansambliai atlieka mokytojų vaidmenį“.

Meno vadovė ir šiame koncerte kvietė visus jungtis į dainą ir šokį su ratiliečiais, su nuosirdžia šypsena tikino klausytojus, kad „mes visi sutarėm, buvo išrinktas vykdomojo vicepirmininko pareigoms. Priklauso amerikiečių profesinėms organizacijoms.“

Romualdas ir Ingrida Bubliai augina penkių vaikų šeimą – sūnų ir keturias dukras. Keturi vaikai jau studijuoja universitetuose.

Kryžių kalno fone scena pripildė ansamblio dainininkai, es, šokėjai, solistai, instrumentalistai su lumzdeliais, „armoškėmis“, diatoninėmis kanklėmis, skudučiais, smulkais, rageliais ir kitais liaudies instrumentais. Sutartinė garsai, solistės, solistai, vyrų, moterų grupės atliko žemaičių, aukštaičių, dzūkų, suvalkiečių, kupiškėnų ir kitų paprastas liaudies dainas ir proginis šokius. Visa tai susiliejo į spalvingą spektaklį visuma. Arti dviejų valandų žaŭaus spektaklio negalima pavaizduoti žodžiais, reikia jį savo akimis pamatyti, jį išgyventi kartu su jaunimu, su nauja karta jau užaugusia okupacijoje ir dalintis ta nekasdienine nuotaka, kuri šiuo metu viešpatauja Krašte.

Senovės liaudies kūryba sujungė praeitį su dabartimi, išeiviją – su tautos kamieniu. Publikos įjungimas į šokį salėje ir bendra daina sudarė didžiulės šeimos džiugios šventės vaizdą. Atsivežtas ruginės duonos

kepalas, čia pat supiaustytas ir padalintas koncerto dalyviams simboliškai reprezentavo vienybę ir meilę tautos, išsisklaidžiusios po pasaulio kraštus. Ir kai spektaklio pabaigoje ratiliečiai ir visa publika galimai giedoję „Lietuva, tėvynė mūsų“ ašaras ir džiaugsmas buvo lygiaverčiai partneriai. Plojimai, geles išreiškė visos auditorijos ir rengėjų gilia padėką „Ratilio“ ansamblui.

„Lietuva jūsų, Amerika mūsų“

Ir ratiliečiai neliko skolingi. Meno vadovė, muzikologė Zita Kelmickaitė, iškvietusi scenon, apdovanojo LB Clevelando apylinke, pirm. V. Brizio asmenyje populiariais šių dienų plakatais Lietuvoje, „Atgimimo“ komplektu, įvairiais leidiniais ir naujais dr. Adolfo Šapokos Lietuvos istorija, išleista išeivijos pinigais, plokštelėmis; su giliais padėkos žodžiais ir dovanomis buvo apdovanoti: Vladas Plečkaitis, Čiurlionio ansamblio valdybos pirmininkas, šio koncerto rengėjas-globėjas; Ona Mikulskienė – Č.A. kanklių vadovė; klebonas kun. G. Kijauskas, S.J.; Aleksandra ir Liudas Sagiai, „Tėvynės garsų“ vedėjas Juozas Stempuzis ir Vaclovas Valys, šio koncerto garbės mecenatas, paaugojęs tūkstantinę. Sveikino August Pust, Clevelando mero G. Voinovič vardu, ir įteikė miesto proklamaciją. Vl. Plečkaitis kiekvienam ansamblio nariui įteikė po voką su čiurlioniečių sveikinimu ir pinigine dovana. Dovanų pasikeitimo iškilmėms ir oficialiajai koncerto daliai sklandžiai vadovavo Violeta Žilionytė-Leger, Č.A. vicepirmininkė.

Is perpildytos parapijos auditorijos ratiliečiai su ju

globėjais Clevelande ir visi šio koncerto dalyviai buvo pakviesti į Lietuvos namus vakarienei ir pabendravimui. Salė ir čia buvo taip pat pripildyta. Ratiliečius sveikino plakatas „Sveiki, pasiilgti, Tėvynė Lietuva atveže“. Kokteilių metu užsimezgė malonūs pokalbiai su svečiais. Prieš vakariene maldą sukalbėjo kun. G. Kijauskas, S.J. Juozas Stempuzis, naujasis Lietuvos namų ir Lietuvių Amerikos piliiečių klubo pirmininkas ir šių vaišių kartu su Čiurlionio ansambliu rengėjas sveikino ratiliečius ir visus svečius. Aštuonios kanklininkės, ai, dirguojant Onai Mikulskienei, paskambino Alfonso Mikulskio tautinių šokių pyne ir „Lietuva brangi“, kuriai pritarė sustoję visi dalyviai. Scenon iškvietam „Ratilio“ grupės vadovui Rolandui Paviloniui, Vilniaus universiteto prorektoriumi, filosofijos mokslų daktarui ir profesoriui buvo įteiktas didžiulis veikalas apie Clevelandą, kur išsamiai apžvalga apie Clevelando lietuvių parašė žurn.-rašytojas Algis Rukšėnas. Dr. Pavilonis savo padėkos žodyje prisipažino negalįs nesijaudinti tokiu klelandiečių mielu priėmimu „Ratilio“ ansamblio. Tai esąs septintasis jų sustojimas Amerikos žemėje. Pastatytu tiltu tarp Lietuvos ir Amerikos turėtų judėti visa tauta, kad „Lietuva būtų jūsų ir Amerika mūsų“. Padėkos ir laimingos kelionės linkejimais Vl. Plečkaitis užbaigė šio jaukaus pobūvio oficialiąją dalį. Pernaokvė ratiliečiai, balandžio 16-tos rytą išvyko Detroitan.

Koncertui atspausdintas programinis leidinėlis su skoningu dail. Nijolės Palubisnikienės viršelio piešiniu. Išpūdingas Vilniaus universiteto koncertas dar ilgai skambės

Clevelando ir apylinkių lietuvių ausrse, su dėkingumu prisiminti liaudies šokį, liaudies humorą, tėvynės ilgesio posmus, poeto Miškino šurpias eiles apie tragišką mūsų tautos kelią. Visa tai reikalinga, kad tauta nepamirštų, kad kelias į pilną laisvę dar horizonte, kad kelias gali būti dar labai vingiuotas ir duobėtas.

Dviejų krypčių tiltas

Su tautos atgimimu prasidėjęs meno, mokslo ir kūrybos pasikeitimas tarp Lietuvos ir lietuviškosios išeivijos rodo aiškia tendenciją plėstis. Ir Clevelandas čia nepasilieka tik stebėtojo vietoje. Taip, gegužės 13 d. Lietuvon išvyksta, Lietuvos Filharmonijos kviečiama, solistė mezzosopranas Aldona Stempuzienė, kur Vilniuje dalyvaus išeivijos lietuvių kompozitorių naujosios muzikos festivalyje ir duos vieną savo koncertą Vilniuje.

„Teviškes“ draugijos pakviesiti Lietuvon koncertuoti rugsėjo 14 d. išvyksta Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Raimundo Kavaliausko. Numatyti koncertai Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Panevėžy, Druskininkuose, Alytuje, Klaipėdoje ir Palangoje. Kartu vyksta ir sol. Irena Grigaliūnaitė. Išvykos koordinatore Ingrida Bublienė.

Clevelandas laukia Lietuvos televizijos ir radijo ansamblio „Armonikos“, kurią sudaro 10 vyrų dainininkų ir instrumentalistų. Koncertas įvyks birželio 10 d. Rengia LB Clevelando apylinkė.

Rudenį Šiaurės Amerikon atvyksta Vilniaus universiteto ansamblis, kurį kviečia Toronto „Gintaro“ ansamblis. Jis, aišku, neaplenks ir Clevelando. Judėjimas vyksta abiem kryptim.

V. Rociūnas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6109

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią istaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

FOR RENT

Išnuomojami 5 šviesūs kamb.
II a. su šiluma ir karštu vandeniu.
\$300 į mėn., 69 & Artesian.
Tel. 460-4055.

HELP WANTED

Trucking
OWNER OPERATORS NEEDED

Tandems, singles, city & road tractors needed to participate in our intermodel & steel business. Requirements are: Good running & properly plated tractor, 2 years verifiable experience, ability to pass a DOT physical with a drug test. Must speak fluent English.

For Information Please Call:
1-800-942-9818
or 312-284-4620

SHIPPING AND RECEIVING CLERK.
Near Southwest Side location. Must have UPS, international small package, and inventory control experience. Driver's license required; Lithuanian speaker a plus. Call Frank, 436-2208.

NEW CAR SALESPERSONS

- 18.00 GUARANTEED 1ST YEAR
- Earning Potential of \$39,000+
- up to 40% Commission
- 5 Day Work Week
- Paid Vacation
- Hospitalization
- Excellent Training Program
- 500 Cars to Sell From
- Dental Insurance
- Great Location
- Management Potential

Hardworking individuals—Male/Female encouraged to apply in person from 11 am - 4 pm at
MIDWAY PONTIAC/GMC TRUCK/VW
93rd & Cicero
Oak Lawn

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

DAŽYTOJAI!
Lauko ir vidaus darbai
5 metų patirtis
Dirbami švariai, nebrangiai.
Skambinti po 6 v. v. 476-1974

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

695-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

John Putna
Stockbrokeris

Patarnauju perkant-parduodant akcijas ir bonus
Tel. 240-5800

Skambinkite dabar! Kalbu lietuviškai.

OTSICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

We Do DIGITAL CONVERSION
vaizduojančių iš IR | PAL, SECAM, NTSC.
Greitas patarnavimas, žemos kainos.
Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis
(312) 338-9033
International Export House.

15750 S. HARLEM ORLAND PARK, IL 60462 532-7799

2321 W. DEVON AVE. CHICAGO, IL 60659 312-338-9033

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybės pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

Namai apžūrėjimui
Sekmadienį, balandžio 30d., 1-4 v.p.p.

8638 S. Keeler 3 mieg. „split-level“; sumoderninta virtuvė ir vonios kamb.; šoninis įvažiavimas; 2 1/2 auto. mūrinis garažas. Gražus šeimos kamb. su 1/2 prausyklos; centralinis šald., daug priedų; puikiai išlaikytas, labai švarus. Malonumas tokį namą turėti! **Skubėkite, skambinkite 436-8600.**

3703 W. 56th Pl. Tik \$52,900; 3 mieg. namas; ištais rūšys, 20 pedų salonas; Puikus parkinys, žema kaina. Skambinkite dabar!

No. 424 — 53 & Kolin. 2 butų apt. Tik \$94,900! 3 mieg. kamb. kiekv. bute, didelis valg. kamb. sav.; ištais rūšys; 2 auto. garažas; naujas stogas, karšto vandens katilinė; nuomininkas moka už šilumą; aukšta nuoma. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimus skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

Sav. parduoda „quad-level“ namą Beverly Shores, IN. 2 bloka iki ežero, \$125,000. **Skambinti 219-879-7852. Kalbėti angliskai.**

LOTS FOR SALE IN HINSDALE
Buy a lot or our builder will build to suit. Please respond in English.
PAGE REALTY
810-9393

3 mieg. „split-level“; šeimos kamb. 25 x 15 pedų. Kietmedžio grindys, ažuolo medžio apdaila; 24 x 12 pedų cementinis patio. Mūrinis fasadas. Aptvertas kiemas. \$122,900.

Mūrinis „bungalow“ su vitražiniais langais; 3 mieg. kamb., valgomasis; originali medžio apdaila; pagrindinis mieg. kamb. turi rūbinę; ištais rūšys su baru; pstopėgė galima įrengti kambarius. Nereikia remontų. \$132,000

LIETUVIŲ OPERA

Kviečia visus į
VERDI
4 v. operą
TRUBADŪRAS
1989

Balandžio 29 d. — 7:30
Balandžio 30 d. — 7:30

MORTON HS
2423
Neprašeikite vėlinesnės progos išgirsti mūsų operą su solistėmis iš Vilniaus balandžio mėn. 29 ir 30 d. Bilietai bus parduodami auditorijos kasoje prie įėjimo dvi val. prieš operą.

ATVIKITE ANKSTI! PAMATYKITE OPERA!
NUSIPIRKITE BILJETUS!

3 dol. — 12 dol.
Prenumeruoti International — prekybosje
111 W. 71st St.
Chicago, IL 60629
312-471-1424

Lietuviai galima užsisakyti paštu čekį rašant
LITHUANIAN OPERA CO., INC.

Autobusų bilietai gaunami ten pat.

Irena Milkevičiūtė Leonora

Bronius Kazėnas Dirigentas

Arturo Spinetti Manrico

Aldona Stempuzienė-Svedienė Azucena

Thomas Zieflinski Grafas Di Luna

Christian Smith Režisierius

Lawrence Montg Ruiz

Algja Vailūnas Ferrando

Vaclovas Momkus Cigonas

Eglė Rūkšelytė Inez

Robertas Mockus Chormeisteris

Audronė Gaižiūnienė Chormeisterė

Menigirdas Motekaitis Akompaniatorius

Suvažiavę jaunimas į JAV LJS politinį seminarą Washingtono balandžio 14 d. klausosi paskaitos Valstybės departamente.

Nuotr. Vidos Kuprytės

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

„Ein Gast aus Litauen erregt Aufsehen — svecias iš Lietuvos sukėlė susidomėjimą (atkreipė dėmesį)“ — tokiu užrašu ir didelėm raidėm vokiečių spaudoje pranešė apie 5-tąjį „žaliųjų“ kongresą Paryžiuje, kuriame dalyvavo ir lietuvis Zigmas Vaišvila. Specialus vokiečių spaudoje korespondentas Paryžiuje E. Biotle pranešė, kad 35 m. fizikas Z. Vaišvila buvo išrinktas į tautybių parlamentą ir be jokio rezervuotumo mielai atsakinėjo į korespondentų klausimus. Televizijos atstovo užklaustas, kodėl jis nepriklauso komunistų partijai, lietuvis tuoj pat atsėvė — „kodėl aš turiu?“ Jis daug pasakojo apie vandens taršą bei Ignalinos atominę jėgainę, primindamas išvengtą panašią į Černobyli nelaimę.

Bulvariniai dienraščiai taip pat idėjo platesnius pasikalbėjimus su „sovietiniu“ fiziku, visiškai nepažymėdami lietuvių tautybės, tačiau kartu (didžiam nustebimui!) nepavadinami vilniečio įprastu spaudoje „Sovjetrusse“ vardu. Greičiausiai, abejonės sukėlė vardas Zigmas ir pavardė be galinės „ov“. Laikraščių bendradarbiai, sužinoję apie įvykusią atominio laivo nelaimę, tuoj pat užklausė Vaišvilą, kokią įtaką ji turės Sov. Sąjungoje. Lietuvis atsakė, kad ji padės mūsų („žaliųjų“) kovai prieš atominius ginklus bei oro taršą. Be to, būdamas tautybių parlamento nariu, jis kels reikalą karinio biudžeto išlaidų mažinimą, ypač atominių ginklų.

Kodėl visi nelaimingi įvykiai Sov. Sąjungos gyventojus visomet pasiekia dideliu pavėlavimu — klausė lietuvių spaudoje atstovai. „Tai Sov. Sąjungos įprastinis, o gal net papročių virtės gyvenimo reiškinys“ atsakė lietuvis. Zigmas Vaišvila galvoja, kad M. Gorbačiovas, po šio įvykio, aukštų karininkų pastangas naujo atominio povandeninio laivo statybai greičiausiai galės atremti, parodydamas paskutinę nelaimę Šiaurės jūroje.

Dar apie Lietuvą televizijoje. Balandžio mėn. 8 d. antras televizijos kanalas parodė filmą „Peter Ustinovs Rusland“. Žinomas filmų aktorius

RESTAURUOS LAISVĖS STATULĄ

Kadangi laisvė neturi būti aprūdijusi, o turi blizgėti, nutarta nublizginti ir atrestauruoti didžiulę Laisvės statulą, kuri stovi ant JAV kapitoliaus viršūnės Washingtono. Nuo jos ten užkėlimo 1863 m. gruodžio 2, ši 14,985 sv. sverianti statula buvo neliesta.

žiūrovus nukėlė į carinės Rusijos laikus (caras Aleksandras I, Napoleono žygis), pradžioje įjungdams ir Lietuvą. Mūsų tėvynei jis skiria labai daug laiko, parodydamas Gedimino miestą, atrodo žygiuojančius į dainų šventę chorus (girdima daina „Augo girioj žuolėlis“...) Vilniaus - Kauno - Palangos autostrada ir joje „Napoleono“ žuolę bei kt. vaizdus. Lietuvos

sienos, siekusios nuo Baltijos iki Juodosios jūros (žemėlapyje užrašas „Lithuania“), staiga po unijos su Lenkija dingsta iš Europos žemėlapiu, jau matant vien tik „Poland“ vardą. Net ir Lietuvos Nemuną jis vadina „Niemen“.

Nežinau, kiek vokiečių stebėjo to šeštadienio popietinę programą. Tačiau esu tikras, kad ji neįtikino gyventojų gražiu, laisvu bei laimingu lietuvių gyvenimu, kadangi anksčiau daug kartu rodytos demonstracijos televizijoje ir mūsų trispalvės davė tikros laisvės ir nepriklausomybės troškimo vaizdus.

PADĖKA

A.†A.

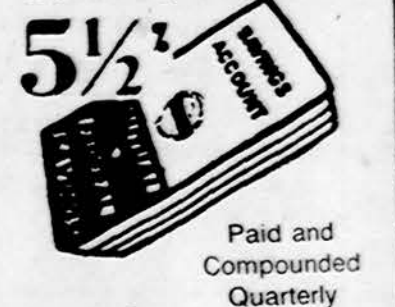
LEONIDAS JARAS

Mūsų mylimas Vyras, Tėvelis ir Senelis mirė kovo 22 d., palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuoširdžiai dėkojame kun. Vaclovui Zakaraskui už maldas koplyčioje, religines apeigas bažnyčioje ir kapinėse. Dėkojame karsto nešėjams.

Dėkojame už jautrius atsisveikinimo žodžius, auksas Tautos Fondui, šv. Mišias ir visiems atsilankiusiems ir pareiškusiems užuojautą mūsų skausmo valandoje. Visiems širdingas ačiū.

Liūdintieji: žmona Valerija, dukterė Rita su šeima ir giminės.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME!

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

Pradodant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui“ lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika · sveikata · moterų pasaulis · sportas · literatūra · kinas · satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“ 8:30 v.v. iki 9:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

PADĖKA

A.†A.

VINCAS LAZAUSKAS

Mirtis tuo skaudesnė, nes Lietuvoje liko serganti žmona ir 3 vaikai. Brangaus Vyro, Tevo, Brolio ir Dedės Didž. Penktadienį po 18 dienų didelėje kančioje mirus. Velionio vardu dėkoju visiems Baltimorėje gyvenantiems giminėms ir prieteliam, kurie paskyrė Šv. Velykų švenčių dalį, kad palengvintumėte mūsų sielvartą.

Dėkoju Baltimorės radijo direk. A. ir poniai Juškams už tikrą brolišką pagalbą, lankant ligoninėje, padėjusius nupirkti karstą, rūbus ir visokeriopą pagalbą. Ačiū Šv. Alfonso bažnyčios klebonui kun. Dranginiui už pranešėjimus per bažnyčia, prašant maldų už ligonį. Už laidotuvių apeigas šv. Mišias ir jautrų pamokslą.

Šv. Vardo draugijos nariams už karsto nešimą, maldas šv. Mišių aukas taip pat ir Blessed Virgin Sodality — laidotuvių direk. p. Smittui. O. Kuršvitienei šeimai ir L. J. Bradūnams už geles ir lankymą ligonio ligoninėje ir koplyčioje O. Kuršviečiūtei-Miller.

Dr. O. K. Šestokams už patikrinimą ligonio sveikatos, lankymą koplyčioje fotografavimą ir pakvietimą pietums. Ačiū Juozui Bradūnui, Marytei ir jos tėveliams Karevičiams. Ponams Dubinskams, Dragūnieniui už šv. Mišių aukas.

Dr. advokatei E. Armonienei už tvarkymą dokumentų. Mr. Jimi už priežiūrą namo. J. ir poniai Gailams, K. Lazauskui. Rašytojui A. Radziui už sukurta Vincelio atminimui eilėraštį. Visiems ir visiems, kurie antrą Šv. Velykų dieną, tarp išpuoštoje baltais lelijų žiedais Šv. Alfonso bažnyčioje, skendėjusių Vincelio juodu karstu, atsisveikintose su amžinai atsisveikimo ašara.

Karstą paskraidinus į Chicago, padėka Step. Lackavičiui už rūpestingą patarnavimą. Visiems mūsų artimiesiems prieteliam už lankymą koplyčioje, maldas šv. Mišių aukas ir pareikštas užuojautas per Draugo laikraštį. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje už laidotuvių šv. Mišių apeigas kun. Mikolaičiui už pamokslą. L. Dukterų Draugijos ir Putnamo seselių Rėmėjoms už sukaltą Rožinį kun. Juozevičiui, kun. Prelatui J. Prunskiui už šv. Mišias. Muzikams Matukams už smuiko raudą bažnyčioje. Karsto nešėjams J. Vasiukevičiui, D. Misulniui, Zalageniui, G. Lazauskui ir kitiems visiems, kurie palėdėję Velionį į Šv. Kazimiero kapines. Už aukas ir šv. Mišias dėkoju A. Ankienei ir iš kitų miestų nuoširdžias auksas p. Jasinevičiams ir E. B. Stepaiciams, p. Bauziams, Kuolams.

Vincelio sergančiai žmonai Lietuvoje ir jo Vaikams suruoštas laidotuvių apeigas, 2-ms broliams ir 2 seserims. Taip pat negaliu nutylėti labai nuoširdų dukros Danguolės ir Almio pastangas man padėti atskridus iš Los Angeles buvo mano paguoda ir pagelba, o čia Chicagoje Pijui ir Rita Stončiams ir Loretai, Vyteniui Grybauskams, priklauso Velionio Vincelio vardu padėka.

Jo tarsi žodžiais sakau. Aš neišėjau vienas, aš išsinešiau savo širdyje ir Jus Visus, kurie rūpinotės manimi, aš jus visus Viešpaties delnuose sudėjau!...

Ačiū A.†A. Vincelio vardu Izabelė Stončienė.

Ilgametei Lietuvių Operos Bendradarbei

A.†A.

VIOLETAI KAROSAITEI

mirus, jos brangiai Motinai ONAI ir visiems giminėms nuoširdžiausiai užuojautą reiškia

Lietuvių Opera

Pagerbkime mūsų

MOTINAS

įjungdami jas į

šį specialų

šv. Mišių devindienį!

Motinos Dienos Novena — Geg. 5—14 D.

MARIJONŲ VIENUOLYNO KOPLYČIOJE

Si novena, į Vilniaus Aušros Vartų Stebukl. Gailingumo ir Nepalaujamos Pagalbos švč. Dievo Motiną Mariją, bus celebruojama už mūsų motinas, pamotes, uošves močiutes ir žmonas, gyvas ir mirusias.

Reikšdamas dėkingumą už motinos meilę ir pasilaukiamą jungtų jėgų į šv. Mišių noveną.

Motinos vardas gyva/mirusi

Novena mėnuo

Vardas, pavardė

Adresas

MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629

Gilaus skausmo prislėgti pranešame, kad po sunkios ligos, 1989 m. balandžio 24 d. amžinybėn iškeliavo

A.†A.

VIOLETA KAROSAITE

Gimė Lietuvoje, Utenoje. Gyveno Lemont, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime: motina Ona, teta Bronislava ir jos vyras Pranas Sruogas. Pusseserės Aldona Kleinaitienė, Lilė Buntinienė, Karina Sruogytė, Irena Kleinaitienė ir Rūta Naujokienė bei jų šeimos. Taip pat pusbroliai Povilas Karosas ir JAV besilankęs Saulius Karosas, artimas draugas Petras Petrutis bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Lietuvoje liko teta Antanina Vailionienė, pusseserės Rima ir Jūratė Karosaitės, Audronė ir Birutė Vainiūnaitės bei kiti giminės.

Velionė buvo dukterė a.a. Vytauto Karoso.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Lankymas balandžio 27-28 d. ketvirtadienį ir penktadienį, nuo 3 iki 9 v.v. Atsisveikinimas balandžio 28 d. penktadienį, 7 v.v. Marquette koplyčioje.

Laidotuvės bus balandžio 29 d., šeštadienį. Iš koplyčios 9 v. ryto bus atlydėta į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčia. Po pamaldų už jos sielą velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šermyse ir laidotuvėse.

Nuliūdę: motina, giminės bei artimieji.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x JAV LB krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma, vicepirmininkai Linas Norušis ir Birutė Jasaitinė šį šeštadienį, balandžio 29 d., dalyvauja New York'e vykstančiame LB rytinio pakraščio bendruomenės darbuotojų suvažiavime.

x Prof. dr. Rolandas Povilionis, Vilniaus universiteto prorektorius ir folklorinio ansamblio vadovas, Danutės Korzonienės lydimas, lankėsi „Draugo“ redakcijoje, apžiūrėjo spaudos darbus ir pasikalbėjo apie universiteto veiklą. Tą pačią dieną jis aplankė Chicago universiteto mokslo reikalų vicekanclerį ir lituanistikos katedrą. Vakare lėktuvu išskelavo į St. Petersburgą, kur šiuo metu yra visas ansamblis. Į Lietuvą išvyks gegužės 5 d.

x Daiva Viktoraitė ir jos brolis Audrius yra dideli scenos entuziastai. Ji studijuoja Illinois universitete ir priklauso universiteto dramai teatrui. Taip pat mokosi ir Pedagoginiame lituanistikos institute. Daiva bus „Vaidilutės“ teatro gegužės 21 d. statomoje „Daktaro Gervydo“ dramoje, advokato Rimdžiaus žmonos vaidmenyje.

x Lietuvių Opera praneša, kad bilietus galima įsigyti N. ir J. Vaznelių „Gifts International“ prekyboje iki šio šeštadienio. Nespėjusieji apsigarinti iš anksto bilietais turėtų atvykti į Morton aukštesniąją mokyklą kiek galima anksčiau prieš spektaklio pradžią. Šeštadienį kasa bus atidaryta nuo 5:30 val. vak. o sekmadienį nuo 1 val. p.p.

x Jonas Pipiras, Worcester, Mass., mūsų bendradarbis, rėmėjas, atsiuntė redakcijai informacinių žinių, o dienaščiui palaikymui pridėjo ir 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x Dr. Aldona Janavičienė, Yorkers, N.Y., Frank Kavaliūnas, Mission Viejo, Cal., Felicija Skrinškas, Weston, Ont., Kanada, Petras Maskolaitis, Chicago, Ill., pratęsė prumeratą vieneriems metams ir kiekvienas paaukojo po 15 dol. Nuosirdus ačiū.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programą **1490 AM** bangomis kiekvieną **šeštadienį 7 val. ryto**. Šį šeštadienį, balandžio 29 d. dr. Mary Masa, Loyola un-to dermatologijos skyriaus direktorė, kalbės apie odos vėžį. (sk)

x Lietuvių Fronto bičiuliams pranešama padarys mūsų svečias iš Lietuvos gegužės 2 d., antradienį, 7 v.v. Seklyčioje, 2713 W. 71 St. Visi Fronto bičiuliai kviečiami dalyvauti. Ten pat bus valdybos pareigų perdavimas. **Valdyba.** (sk)

x Dar galite suspėti atsiųsti Ateitininkų namų loterijos bilietėlių šaknelės. Šaknelės turi būti gautos iki š.m. gegužės mėn. 6 d., kad patektų į laimėjimų dėžę. (sk)

x „Vaidilutės“ teatro statomos V. Mykolaičio-Putino 4 v. dramai „Daktaro Gervydo“ premjerai, įvykstančiai gegužės 21 d. Jaunimo centre, bilietai jau gaunami Vaznelių prekyboje. (sk)

x Ieškau darbo prižiūrėti lignonį arba vaikus ir gyventi kartu. **Skambinti 425-8967.** (sk)

x Lietuvių Opera deda visas pastangas, kad šiemetinis „Trubadūro“ pastatymas skambėtų žaviai ir išpūdingai. Muzikas dr. Bronius Kazėnas kasdien repetuoja intensyviai ilgas valandas tiek su choru, tiek su solistais. Solistų sudėtyje išgirsime bei matysime ir naujų veidų, kaip bosą Algį Valiūną, tenorą Arturo Spinetti, o taip pat ir mūsų seniai laukta primadona Irena Milkevičiūtė iš Vilniaus. Nepraleiskime šios vienkartinės progos, būtinai dalyvaukime patys, o taip pat pasikviesime ir svečių. Neapsivilsime!

x Anglijos lietuvių klubo susirinkimas bus šį sekmadienį, balandžio 30 d. 2 val. Šaulių salėje. Nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

x Devintoji laureatų premijų šventė, kurią rengia JAV LB Kultūros taryba, bus šeštadienį, gegužės 20 d., Jaunimo centre. Bus pagerbti laureatai prof. dr. Algirdas Greimas, prof. dr. Petras Jonikas, prof. muz. Andrius Kuprevičius, Los Angeles dramos sambūris, žurn. Vytautas Meškauskas, dail. Zita Sodeikienė ir radijo vedėjas Juozas Stempužis. Programoje premijų įteikimas laureatams ir meninė dalis. Kviečiama visuomenė pagerbti ir pabendrauti su mūsų kūrėjais.

x Lietuvių centre Lemonte balandžio 28 d., penktadienį, 7:30 val. vak. bus Apolonijos Matkevičiūtės ir Petro Steponavičiū rečitalis-koncertas. Bilietus bus galima gauti prie įėjimo. Kviečiama lietuvių visuomenė dalyvauti ir pasigėrėti lietuviškas menininkais.

x LB Brighton Parko apylinkės valdyba praneša, kad bus renkamas solidarumo įnašas, aukos lietuviškai veiklai ir „Pasaulio lietuvių“, prumeratos šį sekmadienį, balandžio 30 d., Nekalto Prasišėjimo parapijos mokyklos salėje nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p. Nariai prašomi atlikti nario įsipareigojimus ir palengvinti valdybos darbą.

x Pensilvanijos gubernatoriaus Robert P. Casey ir gubernatoriaus padėjėjas Mark S. Singel gegužės 12 d. nuo 1 iki 2:30 val. p.p. rengia priėmimą ir kviečia visų tautybių atstovus. „Draugo“ redakcija taip pat gavo pakvietimą.

x Lietuvių Opera praneša, kad į operą „Trubadūras“ bilietų bus galima nusipirkti prie įėjimo, Morton High School. Ten kasa bus atvira dvi val. prieš pradžią. **Pranešam – NIEŠVĖLUOKITE!** Opera prasidės punktualiai. **Pavėlavę nebus įleidžiami į salę.** Dar yra vietų autobuse, kuris veš žiūrovus į operą šešt. nuo Marquette Parko bažnyčios 6:15 v.v. ir sutos pakeliui prie Brighton Parko bažnyčios. Sekmadienį autobusas išvažiuos 1:45 v.p.p. iš tų pačių vietų. (sk)

x Vytautas Jusaitis 22 m. med. studentas nori susirašinėti su Amerikos lietuvių jaunimu. Rašyti lietuviškai arba angliškai: **Lithuania, Marijampolė, Kokkolas 7-9.** (sk)

x Norman Burstein, žinomas kailininkas, parduoda kailius su didele nuolaida lietuviams: **Skambinti vakarais; 677-8489.** (sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su **Rodman & Renshaw, Inc.**, patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite **977-7916.** (sk)

Amerikos Lietuvių respublikonų Illinois lygos bankete pagerbtieji visuomenininkai – dr. Robertas Vitas, Danguolė Valentinaite ir Birutė Navickienė su lygos pirmininku Vytautu Jasinevičium. Trūksta dr. Algirdo Statkevičiaus, kuriam buvo skirtas kovotojo už laisvę žymuo. Nuotr. Algio Stasiulio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAGERBTI VISUOMENININKAI

Amerikos Lietuvių respublikonų Illinois lygos metinis banketas įvyko balandžio 15 d. Lemonto Lietuvių centre.

x Gražina Kristina Gražienė, Chicago, Ill., su prumeratos prašesimu atsiuntė visą šimtinę. Nuosirdus ačiū mūsų rėmėjai, garbės prumeratorei.

x Vytautas Miceika, Hickory Hills, Ill., lietuviško žodžio rėmėjas su prumeratos prašesimu mokėsi atsiuntė visą šimtinę. V. Miceikai, mūsų garbės prumeratoriui, už auką labai dėkojame.

x Saulius Petkus, Hickory Hills, Ill., žinodamas lietuviško spaudos sunkumus, prašedamas prumeratą atsiuntė visą šimtinę dienraščio paramai. S. Petkų skelbiame garbės prumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Marija Milišauskienė, Kenosha, Wisc., parėmė „Draugą“ 30 dol. auką ir pratęsė prumeratą 1989 metams. M. Milišauskienė skelbiame garbės prumeratore, o už palaikymą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x K. J. Zemeckas, Indpls., Ind., atsiuntė 25 dol. dienraščio stiprinimui ir kartu pratęsė jo prumeratą vieneriems metams. K. Zemecką įrašome į garbės prumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x Dr. Petras Pečiulis, Chicago, Ill., Jūratė Mažeika, Duch Harbor, Aliaska, Juozas ir Valerija Stanaičiai, Oak Lawn, Ill., Doma Bartulis, Delhi, Ont., Kanada, K. Arlauskas, St. Petersburg Beach, Fla., V. A. Saimininkas, East Hartford, Conn., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST**, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba **636-6169.** (sk)

x Video, stereo, siuvimo mašinas ir vaistus siunčiame į Lietuvą. Prekes pristatome per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai, siunčiame kargo. **Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629.** Darbo valandos: 12-6 v. p.p. kasdien, šešt. 10 v.r.-4 v.p.p., arba susitarus. Pirmad. uždaryta. **Tel. 312-436-7772, namų 312-430-4145.** (sk)

Daugiau negu 150 lietuvių respublikonų ir jų draugų susirinko šventiškoje nuotaikoje pabendrauti ir pagerbti 1988 metais visuomeninėje ir politinėje veikloje pasižymėjusius asmenis. Šis buvo jau aštuonioliktas iš eilės toks renginys, o jame metų slinktyje pagerbti ir žymenimis apdovanota jau daugiau negu 70 asmenų – lietuvių, amerikiečių ir kitataučių etninių respublikonų.

Vakarą sveikinimo žodžiu pradėjo lygos pirm. Vyt. Jasinevičius. Banketui vadovauti pakviestas Pranas Jurkus pravedė JAV-ų ir Lietuvos himnų giedojimą ir suminėjo asmenis, iš kurių buvo gauti raštiški sveikinimai – Lietuvos gen. konsulo V. Kleizos, Illinois valstijos gubernatoriaus J. Thompson, valstijos sekretoriaus Jim Edgar, Tautybių respublikonų pirmininkės Madame Shenault, JAV Veteranų reikalų sekretoriaus Ed. Derwinski ir kt.

Banketo dalyvius palinksinti pakviestas „Antro Kaimo“ aktorius Eugenijus Butėnas savo programą pradėjo „tipiška veikloje prakalba – beprasmišku tuščiažodžiavimu“. Visus prajuokino politinė satyra, kurioje „ant danties“ pakliuvo Chicago politiniai kandidatai, jų tarpe ir lygos dalis narių. Programą baigė papasakodamas lietuvių viešųjų reikalų problemas su tėvais, renkantis sau žmoną. Gerai nuteikti banketo dalyviai nepagalėjo jam plojimų.

Amerikos Lietuvių respublikonų federacijos pirm. Kazimieras Oksas supažindino su kitataučiais svečiais, iš kurių sveikinimo žodžius tarė Illinois gubernatoriaus atstovas tautybių reikalams adv. Leo Kazanivskij ir latvių organizacijų atstovas Ilmars Bergmanis.

Susikaupimo minute pagerbtas neseniai miręs lygos rėmėjas Bronius Kasakaitis. Lemonte įsteigtos Lietuvių katalikų misijos vadovui kun. Leonui Zarembai, S.J., sukalbėjus maldą, buvo pateikti A. Šoliūnienės ir taktininkų pagaminti gardūs pietūs, o pasmaguriamui – B. Navickienės ir R. Andrijauskienės tortai bei Anų kepyklos gaminiai.

Po pietų oficialioji dalis – žymenų įteikimas, pradėtas dr. Ferdinandui Kaunui prištaičius lygos amžinuosius narius, bankete dalyvaujančius lietuviams respublikonams vadovaujančius asmenis bei kitus žymesnius svečius.

Nusipelnusio jaunuolio žymuo buvo įteiktas politinių mokslų dr. Robertui Vitui, Lituanistinių studijų centro vykdomajam direktoriui, Kristanavičiaus fondo, Jaunimo centro, Lietuvių fondo ir kt. organizacijų nariui bei liet. spaudos bendradarbiui. Su dr. R. Vitu vakaro dalyvius supažindino lygos sekr. Nijolė Maskaliūnienė. Gaila, kad nebuvo duotas žodis pagerbtam jaunimo atstovui – dalyviams būtų buvę malonu jį išgirsti.

Lygos pirm. Vyt. Jasinevičius šiltai žodžiais aptarė kuklius, bet veikloje patvarios lygos narės Birutės Navickienės nuopelnus lygai ir įvairioms lietuvių organizacijoms. B. Navickienei įteiktas Nusipelnusios darbuotojos žymuo, kurį priėmė su nuosirdžia padėka.

Visuomenininkė Danguolė Valentinaite buvo pagerbta 1988 m. Pasizymėjusios lietuvių žymeniu, kurį priimdama padėkojo lietuvių, anglų ir latvių kalbomis. D. Valentinaite asmenį ir veiklą plačiai aptarė dr. Petras Kisielius, kuris pats tokiu žymeniu buvo pagerbtas

1985 metais. Kovotojo už laisvę žymeniu apdovanotas praėjusiais metais apsigyvenimui į JAV-es atvykęs buvęs Sovietų psichiatrinų ligoninių kankinys ir kalnys dr. Algirdas Statkevičius, kuris, de ja, dėl įsipareigojimų Washingtone šiame bankete negalėjo dalyvauti. Žymuo bus jam įteiktas kita proga.

Oficiali dalis baigta lygos pirmininko Vyt. Jasinevičiaus padėkos žodžiu „Draugui“, „Margučiai“, vakarą surengusiems lygos valdybos nariams ir visiems dalyviams.

Ažuolui Stelmokui grojant, smagiai pašokta ir maloniai pabendrauta.

LIETUVOS VYČIŲ MALDOS UŽ TĖVYNĘ

Mes džiaugiamės visais teigiamais pasikeitimais Tėvynėje ir nuosirdžiai norime kuo nors prisidėti prie to, kad Lietuvoje laisvėjimo procesas vyktų dar intensyviau, o iškovoti laimėjimai būtų dar labiau stiprinti. Tačiau turbūt, ne taip dažnai pagalvojame, kad visų tų netikėtų ir džiugių pasikeitimų priežastys gali turėti ir antgamtinę prigimtį.

Mes čia išsivijoje ir jie ten tėvynėje stebimės visu tuo, kas įvyko per tokį trumpą laiką ir dažnai visą tai vadiname stebuklu, šitam žodžiui suteikdami tiktai nesitikėto netikėtumo prasmę. Kitaip jį supranta Lietuvos Vyčiai. Jie, patriotiniu veikimu dažnai būdami pavyzdžiu kitiems, yra išsitikinę, jog pagaliau Dievas išklausė visų mūsų maldų ir po ilgų mūsų tautos išbandymų jai suteikė didelę malonę, kurią dabar vadiname stebuklu.

Vidurio Amerikos apygardos vyčiai balandžio 23 dieną kvietė visus į pamaldas Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje padėkoti Dievui už šį stebuklą ir paprašyti jo toliau globoti mūsų tautą.

Šv. Mišios buvo laikomos Lietuvos laisvės, žuvusių už Lietuvos laisvę ir tų, kurie kovodami už laisvę, praėjo kalėjimus ir lagerius intencija. Pamaldos buvo ypatingai dvasingos, nuosirdžios ir gražios. Joms buvo atspausdintas specialus leidinėlis – programėlė-giesmynėlis.

Šv. Mišias aukėjo šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Richardas Dodaro, kuris, pats būdamas italų kilmės, jaučia prielankumą lietuviams. Tai išryškėjo ir jo pasakytame pamoksle. Jis pabrėžė, jog šį Šv. Jurgio bažnyčia yra seniausia lietuvių bažnyčia Chicagoje, kad ją visą kadaise užpildydavę vien tik lietuviai. Jis kalbėjo apie pavergtąją Lietuvą ir jos pastangas išsivaduoti. Kun. R. Dodaro pabrėžė žmogaus iš prigimties Dievo duotą teisę būti laisvu.

Prieš pamaldų pradžią, įnešus vėliavas, kalbėjo kun. Antanas

JAV LJS politiniame seminare Washington'e kalbasi Nida Misiulytė, Baltų Laisvės lygos darbuotoja Asta Banionytė ir Balys Gajauskas.

Nuotr. Vidos Kuprytės

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Sol. Aldona Stempužienė, kuri yra atvykusi į Chicago dainuoti Trubadūro operoje Azucenos rolę, už poros savačių išvyksta į Vilnių, kur yra pakviesta Vilniaus Filharmonijos gegužės 20 d. dainuoti koncerte Baroko salėje ir išsivijos kompozitorių kūrybos festivalyje atliks komp. Jono Švedo kūrinius.

Markus. Jis dabartinius pasikeitimus Lietuvoje sulygino su tuo įvykiu, kada Dievas savo išrinktąją tautą išlaisvino iš Egipto nelaisvės. Ir vienu, ir kitu atveju įvyko stebuklas, einantis iš Dievo valios. Savo įžanginiame pamoksle kun. A. Markus taip pat pabrėžė, kad kiekvienas žmogus turi gerbti savo etnines šaknis. Tas, kuris yra kilęs iš lietuvių, visada turi pasilikti lietuviu.

Tenka tiktai apgailestauti, kad šis geras ir nuosirdus lietuvis kunigas, nors dar laisvai ir nekalbant lietuviškai, iki šiol neturi galimybės dirbti kurioje nors lietuviškoje parapijoje.

Kun. Richardui Dodaro aukojant šv. Mišias, koncebrantais buvo kunigai Petras Cibulskis, MIC, Jonas Savukynas, MIC, ir Antanas Markus. Jie visi trys yra Lietuvos vyčiai.

Šių nepamirštamų pamaldų metu giedoję Vyčių choras, vadovaujamas Fausto Strolis. Su vandeniu ir vynu šv. Mišijų aukai, kuriuos atnešė Algirdas ir Aldona Braziai, ant altoriaus buvo taip pat padėta rūpestingai sulankstyta Lietuvos tautinė vėliava, lietuviško kopyltulpio medinė skulptūra, rožinis ir gelės. Giliai pramanga ši simbolinė auka Dievui!

Gilų jausminį išpūdį tylos minutėmis dar ramus vandens čiuurlenimas, kaskadomis krentančio iš miniatiūrinio fontano, įrengto altoriaus priekyje. Tai Amžinojo Gėrio šaltinis. Jis visas buvo apsuptas gyvų gėlių geltonos, žalios ir raudonos spalvos.

Prieš prasidedant šv. Mišioms choras gražiai atliko Vyčių himną ir Maironio „Lietuva brangi“, pritariant visai bažnyčiai. Pamaldos buvo užbaigtos giesmėmis „Marija, Marija“ ir himnu „O Kristau, pasaulio valdove“. Visų rankose tuo metu degė žvakutės.

Po palaiminimo, kurį kun. R. Dodaro davė lietuvių kalba, buvo perskaityta ištrauka iš LKB Kronikos, paminint kun. Sigito Tamkevičiaus, Gintauto Iešmanto ir Viktoro Petkaus vardus. Po to sekė nuosirdi Laisvės malda.

Malonų išpūdį darė ir tai, kad pamaldose dalyvavo nemažai jaunimo, kurių dalis lietuviškai nekalba arba tą kalbą moka silpnai. Tai buvo lyg ir įrodymas, jog tikras lietuviškumas pasireiškia ne lietuvių kalbos mokėjimu, o žmogaus širdyje. Pamaldose buvo gražus lietuvių ir anglų kalbų derinys.

Po pamaldų čia pat esančioje parapijos salėje buvo pavaišinimas užkandžiais, lietuvišku kugeliu ir pyragaičiais su kava. Kadangi tai buvo šv. Jurgio diena, visi susirinkusieji į salę pagerbė šią parapiją ir jos dabartinį gerąjį kleboną kun. Richardą Dodaro, sugiedodami ilgiausių, geriausių, laimingiausių ir... šventų metų.

Vytautas Skuodis

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.